

VEKOP

7.1.3-15

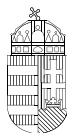
„Megváltozott munkaképességű
emberek támogatása” kiemelt
projekt eredményei

ÉRTÉKES ÉLETEK,
megváltozott munkaképességgel

2021. február 28.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

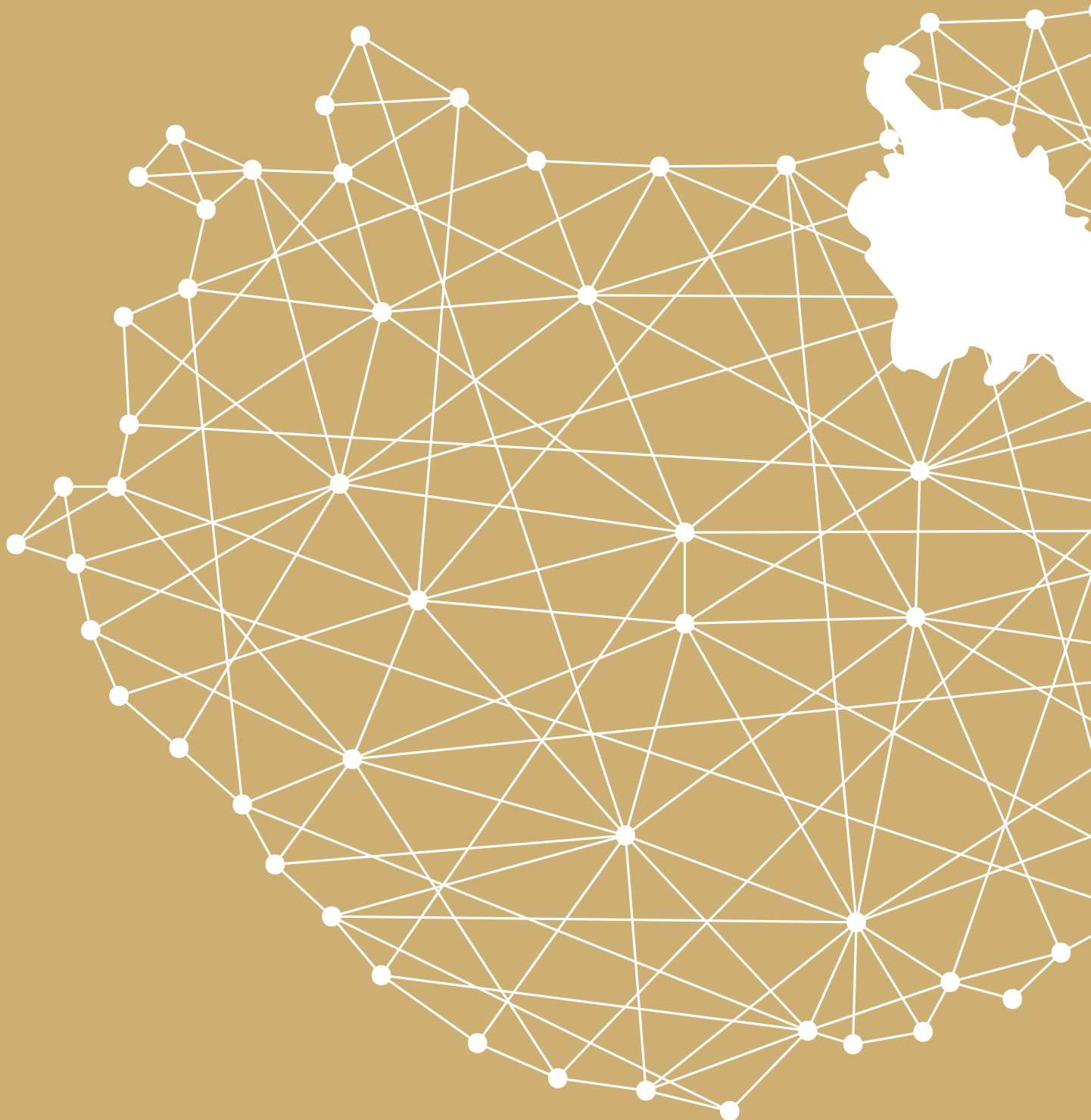
Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

VEKOP 7.1.3-15

***kiemelt projekt a Közép-Magyarországi
régióban (Budapest-Pest megyében)***

dr. Simon Attila István
*szociális ügyekért felelős
helyettes államtitkár*

Ismét mérföldkőhöz érkezünk, a célok elérésében. A projektek viszonylatában és az életben is mindig új célokat tűzünk magunk elé, melyek sikeres teljesítése, elégedettséggel tölt el bennünket.

Így tekinthetünk az elmúlt 10 évre is, hiszen számos területen eredményt értünk el a megváltozott munkaképességű, fogyatékossgal élő személyek társadalmi elfogadása, élethelyzetük, munkavállalásuk segítése terén.

A Kormány kiemelt célja a foglalkoztatás bővítése, és ezen belül a megváltozott munkaképességű, fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatása is, annak érdekében, hogy minden érintett személy, aki szeretne, az tudjon a lehetőségeihez mérten munkát végezni, munkajövedelemből tartsa el magát és családját. Ezért 2012-től, a megváltozott munkaképességű személyek pénzbeli ellátásai mellett átalakult az ahhoz kapcsolódó támogatott foglalkoztatás és foglalkozási rehabilitáció is, bevezetésre került a munkáltatók számára a szociális hozzájárulási adókedvezmény.

2013-tól új alapokra helyeződött a megváltozott munkaképességű személyek rehabilitációs célú foglalkoztatását biztosító akkreditált támogatási rendszer, majd ezt követően, 2017-től a fogyatékossgal élő személyek munkavégzését segítő fejlesztő foglalkoztatás került bevezetésre. A védett körülmények között zajló foglalkoztatás keretében évente összességében mintegy 38 000 fő foglalkoztatása valósul meg, 2021-ben több mint 54 Mrd Ft költségvetési forrásból.

Az uniós forrásból megvalósuló projektek, mint a VEKOP 7.1.3. és az EFOP 1.1.1. programok is jelentős mértékben hozzájárultak a megváltozott munkaképességű, fogyatékossgal élő személyek nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedéséhez. Képzéssel, tanácsadással, rehabilitációs szolgáltatással önbizalmat adva az érintetteknek, és bértámogatással ösztönözve a munkáltatókat arra, hogy álláslehetőséget nyújtsanak számukra.

Az intézkedések eredményességét mutatja, hogy a megváltozott munkaképességű, fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatási aránya 2010-ben 18% volt, mára 44 %-ra emelkedett.

A foglalkoztatásban új kihívást jelentett 2020, hiszen a járványhelyzetre tekintettel folyamatosan átalakulóban van a munkaerőpiac, a hangsúly áttevődött arra, hogy a munkahelyek megőrzése mellett, mind a munkavállalók, mind a munkáltatók rugalmasan alkalmazkodjanak az új elvárásokhoz, a megváltozott megrendelői és piaci igényekhez.

Továbbra is fontos a munkáltatók foglalkoztatási hajlandósága megtartása, növelése, a jó tapasztalatok bemutatása, ilyen kiadványokon keresztül is, amelyet ezúton ajánlok az Önök figyelmébe.

Bízom benne, hogy az elért eredmények és annak híre más munkáltatókat is arra ösztönöz majd, hogy megváltozott munkaképességű, fogyatékossgal élő személyeket is alkalmazzanak.

Köszönöm a projekt megvalósításában résztvevő Munkatársak példaértékű közreműködését!

„Szerencsére ma már azt tapasztalom, hogy a munkahelyeken már nem olyan szemmel néznek az emberre, mint 20 évvel ezelőtt. Engedik, hogy dolgozzam, felismerik, hogy ugyanolyan ember vagyok, és ugyanúgy tudok dolgozni a megfelelő feltételek mellett, mint bárki más.”

R.V. programrésztvevő

I. A projekt – VEKOP-7.1.3 - 15 - gazdasági és társadalmi háttere

Az Európai Unióban mintegy 80 millió ember, a népesség egy hatoda él valamilyen fogyatékkal. A társadalmi és a gazdasági életben való teljes értékű részvételüket gyakran felfogásbeli és környezeti akadályok gátolják.

Az Európai Bizottság 2011. november 15-én mutatta be az Európai Fogyatékoságügyi Stratégiáját (2010– 2020), amelynek célja, hogy megalapozza a fogyatékkal élő személyeket érintő európai és nemzeti politikákat, intézkedéseket. A foglalkoztatás, - annak lehetővé tétele, hogy minél több megváltozott munkaképességű személy dolgozhasson a nyílt munkaerőpiacon – szerepel a Bizottság által kijelölt nyolc fő fellépési terület között. A fogyatékkal élő személyek és megváltozott munkaképességűek körében alacsonyabb a foglalkoztatottság és az iskolázottság szintje.

Az Európa 2020 egyik fő célkitűzése a foglalkoztatási ráta növelése, vagyis biztosítani kell, hogy a 20- 64 évesek körében a foglalkoztatottság aránya elérje a 75%-ot. Mivel a tagállamok foglalkoztatási szintjének jelentős emelése érdekében szükség van a gazdaságilag inaktív népesség aktivizálására is, ezért az utóbbi évtizedben a hangsúly minden munkaerő-piaci nehézséggel küzdő csoport tekintetében áthelyeződött a passzív munkaerő-piaci rendelkezésekről az aktív megoldásokra. Ehhez elengedhetetlenül szükséges a megváltozott munkaképességű és fogyatékossgal élő emberek foglalkoztatási arányának növelése is, hiszen az jelenleg jóval alacsonyabb, mint a nem megváltozott munkaképességű aktív korú lakosságé.

A megváltozott munkaképességű személyek fogalma a munka világához kapcsolódik, mivel azt a vizsgálati szempontot takarja, hogyan befolyásolja a károsodás (betegség), fogyatékossg vagy rokkantság az egyén munkavállalását, munkahelyének megtartását; vagyis az egyént a foglalkoztathatóság szempontrendszerén keresztül minősíti.

A KSH 2015. évi felmérése szerint, - amelyet a megváltozott munkaképességűek gazdasági aktivitásáról készített (STADAT 9.2.3.¹) - a 19-64 éves korosztályon belül 680,6 ezer fő vallotta magát megváltozott munkaképességűnek, ebből 552,2 ezer fő volt munkavállalási korú. A felmérés során az vallotta magát megváltozott munkaképességűnek, aki magánháztartásban élt, saját megítélése szerint tartósan (legalább hat hónapig) fennálló egészségi problémával, betegséggel, vagy korlátozottsággal élt, és aki úgy nyilatkozott, hogy a munkavállalásban, illetve munkavégzésben egészségi állapota miatt akadályozva érzi magát.²

A KSH hivatkozott felmérése is megmutatja, hogy a megváltozott munkaképességű, aktív munkavállalási korú és egészségügyi szempontból munkavállalásra képes személyek száma alapján rejtett potenciál rejlik ezen célcsoport alkalmazásában.

1. https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_evkozi/e_megvamk9_02_03b.html

2. Az Állami Számvevőszék 2019. évi elemzése az alacsony gazdasági aktivitású társadalmi csoportok aktivitási rátája növelésének lehetőségeiről, 41-48.old.

A Kormány kiemelt figyelmet fordít a különböző hátrányos helyzetű csoportok tartós munkaerő-piaci elhelyezkedésére, amelyet a 2014-2020-as uniós programozási időszakban jelentős támogatásokkal segít, illetve segített elő. Az Országos Fogyatékosügyi Program (OFP), mint a fogyatékos emberek életkörülményeinek javítását, társadalmi befogadását és esélyegyenlőségük biztosítását célul kitűző stratégia, 2015-2025. közötti időszakra határozza meg az állam és intézményrendszerének feladatait e területen. A programhoz középtávú intézkedési tervek tartoznak, amelyek 3-4 éves időszakokban foglalmazzák meg a célok elérése érdekében szükséges lépéseket és rendelnek azokhoz határidőket, erőforrásokat. A kormányzat célja – kapcsolódva az Európai Unió ez irányú céljainak megvalósításához – a foglalkoztatottsági szint 75%-ra történő növelése 2020-ig.

A cél eléréséhez szükséges intézkedések között a megváltozott munkaképességű személyek, – mint az egyik leghátrányosabb helyzetű célcsoport –, munkaerő-piaci integrációjának elősegítése prioritásként kezelendő.

A hivatkozott célcsoport munkaerő-piaci helyzetének javulása az egyéni érvényesülés és élethelyzet javulása a szociális/társadalombiztosítási ellátórendszer terheinek csökkentését is eredményezi. A munkaerő-piaci integrációt támogatásokkal, szolgáltatásokkal és szolgáltatás fejlesztéssel lehet elősegíteni a megváltozott munkaképességű emberek számára. Esetükben az egészségi állapotot, a szociális helyzetet, és a foglalkoztatáshoz szükséges kompetenciák, készségek fejlesztését, és képzések biztosítását, egymásra épülő egységes, de mindenképp személyre szabott szolgáltatási rendszerben kell biztosítani.

A megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci helyzetének kedvező irányú változását elősegítették az elmúlt években hozott olyan kormányzati döntések, mint például az akkreditált foglalkoztatóknak nyújtható költségvetési támogatások rendszerének átalakítása, a rehabilitációs hozzájárulás mértékének emelése, munkaerő-piaci esélyeinek növelése érdekében motiváló képzések és kapcsolódó szolgáltatások támogatása, illetve

a Rehabilitációs Hatóságok rehabilitációs célú munkaközvetítési feladatellátása.

A TÁMOP-1.1.1-12/1 „Megváltozott munkaképességű emberek rehabilitációjának és foglalkoztatásának segítése” című konstrukció a VEKOP-7.1.3-15 projekt előzménye.

A hivatkozott TÁMOP projekt is rávilágított arra, hogy a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci helyzete továbbra is szükségessé teszi az aktív munkaerő-piaci eszközök és rehabilitációs szolgáltatások mentén történő beavatkozások biztosítását a célcsoport nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatásának elősegítése érdekében. Kiemelt célként kezelendő a személy specifikus szolgáltatások és támogatások megvalósítása annak érdekében, hogy a „megfelelő ember a megfelelő munkahelyre” elv széles körben érvényesülhessen.

A VEKOP-7.1.3-15 projekt részére rendelkezésre álló keret 2 milliárd Ft volt, amely a Közép-magyarországi régióban használható fel és forrását az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosította.

A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (a továbbiakban: NRSZH) jogutódlással történő megszűnését követően, 2017. január 01-jétől a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: Főigazgatóság) által került megvalósításra a VEKOP-7.1.3-15 projekt, amely 2016-ban, a fentiekben ismertetett uniós és nemzeti helyzetképpel indult el azon az úton, amely a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci integrációját hivatott még jobban elmélyíteni.

II. A megváltozott munkaképességű személyek helyzete és ellátási rendszere Magyarországon

Az EU 2011. évi felmérése alapján a 20-64 év közötti fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatási rátája az EU-ban 47,3% volt, amely 20%-kal alacsonyabb az ép személyek foglalkoztatási arányánál. Magyarországon 24% és 61% foglalkoztatási ráta volt megfigyelhető. A 20-64 év közötti megváltozott munkaképességű személyek esetében az EU átlagos foglalkoztatási rátája 38,1%, amely 30%-kal kevesebb, mint az ép munkavállalói ráta. Magyarország esetében a két ráta közötti különbség 40% volt, közel 19%-os és 61%-os rátáról beszélhetünk.³ 2017. évi adatok szerint a 20-64 év közötti fogyatékossgal élők foglalkoztatási rátája 50,6% volt, amíg a nem fogyatékossgal élők esetében 74,8% ez a szám.

Az Eurostat 2018. évi adatai alapján, az EU-n belül a fogyatékossgal élő (16 éves vagy annál idősebb) személyek 28,7%-a van kitéve a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázatának, szemben az ép személyekkel, akiknél ez a szám 19,2%. Magyarországon a szegénység és a társadalmi kirekesztés veszélyének kitétt fogyatékossgal élő személyek aránya 27,4%, ezzel Magyarország az EU-tagállamai között a középmezőnyben helyezkedik el, azonban az északi és a nyugati szomszédos országokhoz képest a fogyatékossgal élők körében nagyobb a valószínűsége a szegénységnek és a társadalmi kirekesztésnek.⁴ 2020. évre feltehetőleg az EU lakosságának 20%-a él valamilyen fogyatékossgal, becslések szerint megközelítőleg 100 millió fogyatékossgal élő ember van az EU-ban.

Magyarországon 2010 óta növekedett a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatási aránya 18%-ról 42%-ra. A célcsoport foglalkoztatásának elősegítése érdekében Magyarország Kormánya aktív eszközöket vezetett be, ilyen a 2019. évben bevezetett járulékkedvezmény; az akkreditált cégeknek járó támogatás; a rehabilitációs szolgáltatók, munkaerőpiac közvetítők által nyújtott szolgáltatások támogatása; a célcsoport foglalkoztatására irányuló pályázatok támogatása; valamint a területen megvalósuló képzések. Jelenleg közel 154.000 olyan megváltozott munkaképességű vagy fogyatékossgal élő személy él Magyarországon, akik aktív tagjai a munkaerőpiacnak, azonban egyelőre 150.000 olyan fő van, akik megfelelő támogatással el tudnának helyezkedni.⁵

2020. júniusában a rehabilitációs hatóságokkal együttműködő rehabilitációs ellátásban részesülő, valamint szolgáltatást kérő személyek 67,7%-a rendelkezett foglalkoztatási jogviszonnyal. 2015 júniusától 2020 júniusáig átlagosan a rehabilitációs ellátásban részesülők 69,6%, amíg a szolgáltatást kérők 57,5% rendelkezett munkaviszonnyal.⁶

Jelenleg készül az új európai fogyatékossgügyi stratégia, amely 2021. évtől fog hatályba lépni. Az Európai Parlament 2020. június 18. napján fogadta el álláspontját, amelynek fő célkitűzése a teljes egyenlőségre való törekvés és az akadálymentesség megteremtése az EU-tagállamain belül.⁷

3. https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php?title=Disability_statistics_labour_market_access&colid=369048

4. <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/-/DDN-20191029-2>

5. 2020. január 17-18. – ÉrtékPlacc nemzeti konferencia: <https://www.ertekplacc.hu>

6. A fővárosi és megyei kormányhivatalok emberi erőforrások minisztere felé teljesítendő havi jelentéstételi kötelezettségéről szóló eljárásrendben foglaltaknak megfelelően a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság összesíti a beérkezett statisztikai adatokat.

7. <https://www.europarl.europa.eu/news/hu/headlines/society/20200604STO80506/uj-europai-fogyatekossgugyi-strategian-dolgozik-az-eu>

A. A megváltozott munkaképességű személyek ellátórendszere

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.) azonos elvein nyugvó, egységes ellátórendszer valósult meg, amely szakítva az eddigi szemlélettel az egyének egészségi állapota alapján határozta meg – többek között – az ellátások jogosultsági feltételeit.

Az új rendszer ellentétben a korábbi évek gyakorlatával nem a pénzbeli ellátások tartós igénybevételére ösztönöz, hanem az állami gondoskodás lehetőségeitől való függőség megszüntetése mellett a rehabilitáció előtérbe helyezésével, valamint jövedelempótló pénzbeli ellátások bevezetésével biztosítja az egyének kieső jövedelmének pótlását.

A **komplex minősítési rendszer** részletes szabályairól szóló 7/2012.(II. 14.) NEFMI rende-

let rendelkezik. A minősítési rendszer keretében az egészségi állapotot vizsgálják. Egészségi állapoton az egyén fizikai, mentális, szociális jóllétének betegség, illetve sérülés után kialakult vagy veleszületett rendellenesség következtében fennálló tartós vagy végleges kedvezőtlen változásait értjük. Az egészségi állapot vizsgálata mellett sor kerül a rehabilitálhatóság foglalkoztatási és szociális szempontú vizsgálatára is.

2012. január elsejével a rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, a rendszeres szociális járadék, az átmeneti járadék, mint ellátástípusok megszűntek. Helyettük új, egységes ellátások kerültek bevezetésre.

Bővebb információ az Emberi Erőforrások Minisztériuma honlapján található „Megváltozott munkaképességű személyek ellátásai” címen: <https://emmiugyfelszolgalat.gov.hu/szocialis/megvaltozott>

III. A VEKOP-7.1.3 - 15 projekt előzménye

A foglalkozási rehabilitációs tevékenységhez, a foglalkoztatáshoz, a munkavégzéshez közvetlenül kötődik három jelentős tevékenység, amely a rehabilitációs ügyintézők napi tevékenységének számottevő részét jelentik. Ezek a rehabilitációs célú munkaközvetítés, az akkreditált munkáltatóknál foglalkoztatott költségvetési támogatásokhoz kötődő feladatok, valamint a tranzitfoglalkoztatás időszaka alatti együttműködés a munkáltatóval, munkavállalóval.

A rehabilitációs ügyintézőn kívül a TÁMOP 1.1.1.-12/1 projekt keretein belül működő humánszolgáltatók is nyújtottak rehabilitációs szolgáltatásokat az ügyfelek számára, kiegészítve az ügyintézői tevékenységet, elősegítve a szolgáltatások igénybevételét.

A TÁMOP 5.3.8 projekt kereteiben működő és az AMSZ program által finanszírozott alternatív munkaerő-piaci szervezetek is nyújtottak szolgáltatásokat a megváltozott munkaképességű személyeknek, valamint az őket foglalkoztatni kívánó munkáltatóknak egyaránt, amely szervesen kiegészítette a rehabilitációs ügyintézők tevékenységét. A foglalkozási rehabilitációs, komplex munkaerő-piaci szolgáltatások vonatkozásában országos szinten kialakításra került egy szolgáltatói hálózat, amely képes megfelelő színvonalú feladatellátásra. Az általuk nyújtott szolgáltatások a célcsoport tagjai részéről gyakran megjelenő speciális igényeknek megfelelőek és a célcsoport teljes szükségleteit lefedték.

A VEKOP-7.1.3-15 kiemelt projekt elődjének tekinthető a korábbi, NRSZH által megvalósított, 2015. novemberében befejeződő, országos érintettségű TÁMOP-1.1.1-12/1 „Megváltozott munkaképességű emberek rehabilitációjának és foglalkoztatásának segítése” című kiemelt projekt.

A TÁMOP-1.1.1-12/1 kiemelt projekt új szolgáltatások és támogatási formák révén kívánta elősegíteni a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci re-integrációját, sikeres foglalkozási rehabilitációját azon ügyfelek esetében, akik a Rehabilitációs Hatóság komplex minősítése során rehabilitációs ellátásban részesülnek és B1 vagy C1 minősítési kategóriával rendelkeznek.

A hivatkozott TÁMOP-1.1.1-12/1 projekt is rávilágított arra, hogy a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci helyzete továbbra is szükségessé teszi az aktív munkaerő-piaci eszközök és rehabilitációs szolgáltatások mentén történő beavatkozások biztosítását a célcsoport nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatásának elősegítése érdekében.

Kiemelt célként kezelendő a személy specifikus szolgáltatások és támogatások megvalósítása annak érdekében, hogy a „megfelelő ember a megfelelő munkahelyre” elv széles körben érvényesülhessen.

A TÁMOP-1.1.1-12/1 projekt megvalósítása során Budapest-Pest megye munkatársai

- 1305 ügyfelet vontak a programba,
- 885 támogatott foglalkoztatási szerződés megkötését segítették elő,
- melyből 291 ügyfél esetében sikeres volt a támogatás nélküli továbbfoglalkoztatás.

A program lehetőséget biztosított az ügyfelek képzéseken való részvételre, időtartama alatt

- 55 munkaerő-piaci képzés indult,
- amely 287 fő képzésen való részvételét jelentette.
- ebből sikeresen zárta képzési programját 1800 fő.

Ezt az irányvonalat követve azonban a megváltozott munkaképességű emberek már jóval tágabb célcsoportját megcélozva kezdte meg működését a 2016. júniusában induló VEKOP-7.1.3-15 „Megváltozott munkaképességű emberek támogatása, elneve-

zésű Budapest-Pest megyei területi illetékességű kiemelt projekt, mely ráépült a TÁMOP-1.1.1-12/1 projektben elért eredményekre tovább bővítve a célcsoportot és a nyújtott szolgáltatások körét.

IV. A VEKOP-7.1.3 - 15 projekt céljai és tevékenységei

A VEKOP-7.1.3-15 kiemelt projekt elsődleges célja volt a megváltozott munkaképességű személyek nyílt munkaerő-piaci integrációjának és foglalkoztatásának elősegítése és képzettségi szintjének növelése foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások nyújtásával és munkaerő-piaci aktív eszközök alkalmazásával, valamint a munkaadók szemléletének formálása a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatása érdekében.

A projekt fő célkitűzése mellett kiemelt feladatként fogalmazta meg a megváltozott munkaképességű személyek iránti munkaerő-piaci kereslet élénkítését és a két oldal elvárásainak közelítését. A munkaerő-piaci kínálat – az ügyfélkör egészségkárosodása és a korlátozott munkavállalási potenciálja miatt kialakult tartós munkaerő-piaci távollét következtében – gyakran nem felelt meg a munkáltatók elvárásainak. Az igényekhez igazodó kínálat bővítése érdekében az ügyfelek egyedi fejlesztése valósult meg. A munkaerő-piaci adottságok és a tartós visszailleszkedés akadályai mentén kialakított problématerképre alapozva egyéni fejlesztési terv készült az ügyfelek számára. Ez a terv a foglalkozási rehabilitáció céljáig, a tartós munkavállalás eléréséig tartalmazta a projekt által biztosított eszközrendszer egyénre szabott kombinációját és ütemezett igénybevételi menetrendjét.

A projekt rész céljai közé tartozott a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának ösztönzése, a célcsoportot foglalkoztatni képes munkaadói társadalmi szemléletformálása. Ehhez szorosan illesztve az ügyfélkör munkaerő-piaci alkalmazkodóképességének javítását munkaerő-piacra történő (re)integrációjukhoz kapcsolódó képességeik, készségeik fejlesztését.

A megváltozott munkaképességű személyeket érintő munkaerő-kínálat és -kereslet az utóbbi évek tapasztalatai alapján sok esetben eltért egymástól, ami nagymértékben csökkentette a célcsoport foglalkoztatottságát, amelynek leginkább az alábbi okai azonosíthatók:

- munkáltatói előítéletek fennállása információ és tapasztalat hiány a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatására vonatkozóan, ebből adódóan sok esetben a munkáltatók által meghirdetett álláslehetőségek, munkakörök nem tölthetők be megváltozott munkaképességű munkavállalók által
- az ügyfélkör alacsony foglalkoztathatósági szintje és munkaerő-piaci alkalmazkodóképessége (szakképzettség, munkatapasztalat, munkavállalási kompetenciák hiánya, hosszú munkaerő-piaci távollét).

A projekt célja a kereslet és kínálat közötti differencia csökkentése, a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-keresletének növelésével és a munkaerő-kínálat fejlesztésével valósult meg.

A projekt közvetlen célcsoportját a komplex műnősítési nyilvántartásban szereplő megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élő személyek, a közvetett célcsoportját a munkavállalók foglalkoztatását vállaló nyílt munkaerő-piaci munkáltatók alkották.

A program során a célcsoportnak nyújtott foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások célja, a megváltozott munkaképességű programrésztvevő felkészítése a munkavállalásra. A problémákhoz illeszkedő szolgáltatások által feltárásra kerültek a munkaerő-piaci integrációt nehezítő akadályok.

Ezt kiegészítette még az állandó személyes támogatást jelentő mentori segítségnyújtás, ami az első interjútól kezdve a munkába álláson túl, a projekt egyéni zárásáig segítette a programrésztvevő foglalkozási rehabilitációját.

Az ügyfelek egyéni fejlesztésében, az egyéni képzésének támogatása, azaz az ügyfelek munkaerőpiaci elvárásaihoz történő felkészítése a projekt eszközszerrendszerének másik fontos eleme volt.

A bekövetkezett egészségkárosodás - a foglalkozás-egészségügyi feltételeknek történő megfelelés hiánya miatt - a korábban megszerzett szakma gyakorlását nagymértékben korlátozhatja, a hosszú ideje tartó munkanélküliség az ügyfelek által birtokolt szaktudás leépülését, elavulását okozza. A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztathatósága szempontjából emiatt nagy jelentőséggel bír az ügyfélkör képzettségi szintjének emelése. Ennek érdekében a projekt támogatást nyújtott a munkaerő-piaci kereslet által preferált szakmákban történő képzések elvégzéséhez, amely révén a célcsoport a megmaradt képességeivel kompatibilis, a munkaerő-piacon hasznosítható friss szakismereteket és tudást szerezhetett.

A képzéseken történő részvételt segítette elő a megélhetést biztosító támogatás a képzésen részt vevők megfelelő motivációjának megteremtése és a hosszabb időtartamú képzéseken történő részvételtől fakadó költségek kompenzálása révén.

A megváltozott munkaképességű munkavállalók alkalmazásának egyik legnagyobb akadály, hogy a célcsoport tagjai hosszú ideje kiestek a munka világából. A tartós munkaerő-piaci távollét következtében fellépő foglalkoztathatósági problémák ellensúlyozását, a munkavállalói munkatapasztalat megszerzése érdekében a projekt tranzit jellegű bérköltség-támogatást nyújtott az ügyfelek foglalkoztatásához a munkaadók számára. Ezzel egyrészt bővült a munkaerő-piaci kereslet másrészt a kínálatot képező célcsoport tagjai is friss, releváns nyílt munkatapasztalatra tettek szert, amely elősegítette

az alkalmazhatóság növekedését és a foglalkoztatási potenciál javulását. A támogatásokkal párhuzamosan, a munkaerő-piaci kereslet élénkítésében nyújtott segítséget a külső szolgáltatók által biztosított érzékenyítést és szemléletformálást eredményező, foglalkoztatási hajlandóságot növelő szolgáltatások köre.

Az önfoglalkoztatási támogatás biztosítása projektilem lehetővé tette vállalkozás indítását azoknak az ügyfeleknek, akik a munkaerő-piaci előre lépést önállóan kívánták megoldani.

A projekt támogatást nyújtott a szolgáltatásokhoz és együttműködéshez, képzéshez, valamint a támogatott foglalkoztatáshoz kapcsolódó mobilitási nehézségeket csökkentő utazási költségekhez.

A munkaadók (közvetett célcsoport) számára biztosított támogatások, mint a foglalkozási rehabilitációt elősegítő szolgáltatások szervezése és

biztosítása valamint a célcsoport munkába járásához adott foglalkoztató által biztosított költségterítés támogatás szintén hozzájárult a program sikeres megvalósításához, eredményeihez.

A megvalósítani kívánt programunk tevékenységi köréhez tartozott a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásában potenciálisan érintett munkaadók, az ügyfelek képzésében szerepet vállaló akkreditált képző intézmények, valamint az ügyfélkör érdekeit képviselő társadalmi szervezetek tájékoztatása, szemléletformálása.

A közvetlen és közvetett célcsoport számára biztosított, egyénre szabott szolgáltatások megfelelő szintű kombinációja, (mentorálás, képzés, támogatott foglalkoztatás és a munkaadók felkészítése) következtében javult a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci helyzete a Közép-magyarországi régióban.

V. A VEKOP-7.1.3 - 15 projekt illeszkedése a 2016-2020 közötti munkaerő-piaci helyzet alakulásához

Hazánkban a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatása annak ellenére elmaradt az uniós átlagtól, hogy az állam számos foglalkoztatás-politikai eszközzel igyekezett támogatni azt.

A projekt időszaka alatt jelentős átalakulások mentek végbe a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának növelése érdekében. Az utóbbi évek kormányzati intézkedési hozzájárultak a célcsoport munkaerő-piaci helyzetének

javításához adózási ösztönzők alkalmazásával.

A megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának növelését segítette elő, hogy pénzügyi ellátás igénybevétele mellett keresőtevékenységet korlátozás nélkül lehet végezni, feltéve, hogy az ellátott ebből származó bruttó jövedelme három egymást követő hónapon keresztül nem haladja meg a minimálbér 150 %-át.

2019 januárjától a törvényi változások javították a megváltozott munkaképességű foglalkoztatottak munkaerő-piaci helyzetét a szociális hozzájárulási adókedvezmény igénybevételi lehetőségének kiszélesítésével.

Míg 2018-ban csak a mintegy 32 ezer rehabilitációs kártyával rendelkező munkavállaló után mentesülhettek a foglalkoztatók a szociális hozzájárulás befizetésétől, 2019-től ez a kedvezmény már mintegy 400 ezer komplex szakvéleménnyel rendelkező megváltozott munkaképességű

személy után jár – akár részesül az illető ellátásban, akár nem. A kedvezményesen foglalkoztatható személyek körének jelentős bővülése növeli az esélyét annak, hogy a munkaadók betöltetlen álláshe-lyeikre a megváltozott munkaképességűek köréből találjanak megfelelő jelöltet.

Azon álláskeresőket esetében, ahol nem volt érvényesíthető a kedvezmény, több lépcsőben történő csök-kentéssel mérsékeltek a munkáltatói terheket, ugyanis míg 2018-ban 19,5%-os megfizetési kötele-zettséggel számolhattak a munkaadók, 2019-ben pedig 17,5%-al, 2020 július elsejét követően 15,5%-ra redukálódott a szociális adó mértéke.

Emellett a rehabilitációs hozzájárulás összegének növekedése a korábbinál is erősebb ösztönzést jelent az egészségkárosodással élők foglalkoztatására.

Ebben az évben (2020-ban) a COVID-19 fertőzés okozta tömeges megbetegedést okozó humán-járvány sajnálatosan a VEKOP-7.1.3-15 projektet is érintette. Magyarország Kormányának a ve-szélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III.11.) valamint a kijárási korlátozásról szóló 71/2020 (III.27.) és a kijárási korlátozás Budapest fővárosban és Pest megye területén való fenntartásáról szóló 169/2020. (IV. 30.) korm. rendeletei, továbbá a koronavírus elleni védekezésről szóló 2020. évi XII. törvény rendelkezései alapján, a projektben résztvevő Ügyfelek magas rizikófaktorral rendelkeztek a COVID-19 fertőzés okozta tömeges megbetegedést okozó humánjárvány tekintetében.

Ezen oknál fogva a szociális érintkezés mértékét a lehetséges megbetegedés megelőzése érdekében szükséges volt korlátozni. A projekt munkatársak személyes találkozási alkalmak helyett az ügyfeleink részére telefonos konzultációk, valamint elektronikus kapcsolattartás nyújtásával biztosították a stabi-litást, folytonosságot a zavartalan együttműködés érdekében.

Sajnos azonban nem tekinthetünk el a járvány azon, a projektre gyakorolt negatív hatásától, hogy ezen időszakban egyrészt a Munkaadók óvatosabban jártak el a létszámgazdálkodás terén, másrészt az Ügyfelek –a rizikó csoportba való tartozásuk okán – nehezebben, vagy egyáltalán nem tudtak munkát vállalni, emiatt a pandémia idején az ügyfelek munkáltatókhoz történő közvetítése, elhelyezése kisebb számban valósult meg a projekten belüli korábbi tendenciához képest.

Országos szinten visszavetette a munkaerőpiacot a COVID-19 fertőzés, amely legfőképpen a koráb-ban is hátrányos helyzetű réteget, így a megváltozott munkaképességű személyeket is érintette, emiatt a projekt utolsó néhány hónapjában ezt igyekezett kompenzálni mind a veszélyhelyzet alatt, mind az azt követő időszakban a munkaerőpiac újjáéledését követően.

VI. A VEKOP-7.1.3 – 15 Projekttel szembeni elvárások

A VEKOP-7.1.3–15 kiemelt projekt a 2014–2020 programozási időszakra rendelt források keretrendszeréből 2 Mrd Forintot használhatott fel, és forrását az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosította, amelyre 2016.06.20-tól, a projekt fizikai kezdésének napjától 2021. február 28-ig, a projekt fizikai zárásának napjáig volt lehetősége. A projekt megvalósításának 56 hónapja alatt

mindvégig lehetőség volt a megváltozott munkaképességű ügyfeleknek a programhoz csatlakozásra és a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások igénybevételére.

A projekt támogatási szerződésének aláírásakor a projekt megvalósításához a rendelkezésre álló forrás 2 Mrd Ft volt, amelyhez az alábbi számszerűsített szakmai elvárások, indikátorok és szakpolitikai mutatók kapcsolódtak:

INDIKÁTOROK:

Mutató neve	Mértékegység	Célérték	Mutató definíciója
Fogyatékkal élő résztvevők száma	fő	1050	Azok a személyek, akik a hazai definíciók alapján fogyatékkal élőként lettek regisztrálva, vagyis megfelelnek az Mmtv. 19.§ (1a) pontjában foglalt rokkantsági ellátásban részesülő személy, vagy a 22. § a) - d) pontjában, vagy a 38/C. § (1) bekezdésében meghatározott megváltozott munkaképességű személy fogalmának. Az egyének egyszerre több hátránnyal is küzdhetnek.
A munkaerő-piaci integráló programokba bevont hátrányos helyzetű személyek száma	fő	1050	Azon személyek száma összesítve, akik a bevonást követően megkötött együttműködési megállapodás alapján részt vesznek az ESZA rendelet) 3. cikk (1) b) i.) alpontjában meghatározott beruházási prioritáshoz kapcsolódó intézkedések keretében megvalósuló munkaerő-piaci integráló programokon.
A program elhagyását követően a munkaerő-piacra vagy munkaerő-piaci programba belépők száma	fő	1050	Azok a személyek, akik ESZA támogatásban részesültek az ESZA rendelet 3. cikk (1) b) ii.) alpontjában meghatározott beruházási prioritáshoz kapcsolódó intézkedések keretében megvalósuló programokban, és az ESZA programból való kilépéskor álláskeresővé vagy foglalkoztatottá válnak, vagy elhelyezkedésük érdekében a Rehabilitációs Hatósággal együttműködnek. A "program elhagyását követően" az egyén kilépésének dátumától egy hónapig terjedően értendő.

SZÁMSZERŰSÍTETT SZAKMAI ELVÁRÁSOK:

Számszerűsített szakmai elvárások megnevezése	A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	Az eredmény nem számszerűsíthető, egyéb tulajdonsága
Foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásokat igénybevevők száma	1500 fő	A szolgáltatások eredményeként javul az ügyfelek munkaerő-piaci ismereteinek szintje, aktivitása, munkaerő-piaci helyzete.
Képzettséget vagy végzettséget szerző személyek száma	110 fő	A támogatott képzésben résztvevő ügyfelek: ➤ a munkaerő-piaci érvényesülést segítő nyelvi, szakmai, közlekedési ismereteket szereznek. ➤ új szakképesítést szereznek, ráépülő modult vagy rész-szakképesítést végeznek el.
Munkaerő-piaci ismereteket szerző személyek száma	1050 fő	A felkészítésben részt vevő ügyfelek az álláskereséshez, elhelyezkedéshez, a megszerzett állás megtartásához szükséges új ismereteket, készségeket sajátítanak el.
Javul a foglalkoztatók megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásával kapcsolatos ismereteinek szintje	350 fő	A VEKOP projekt keretében együttműködés iránt érdeklődő az IKRT rendszerben regisztrált új munkáltatók száma
A program megvalósítás időszakában legalább három hónapig foglalkoztatott ügyfelek száma	550 fő	A program megvalósítás időszakában legalább 3 hónapig foglalkoztatott ügyfelek száma: azoknak a száma, akik program keretében támogatott foglalkoztatásban (munkakipróbálás, munkatapasztalat-szerzés, bérköltség támogatásban) részesültek, vagy a program során támogatás nélkül elhelyezkedtek és legalább 3 hónapig foglalkoztatták őket.

VII. A projekt megvalósítása

A. Informatikai támogató rendszer (IKRT)

Módszertani és informatikai fejlesztések is szükségesek voltak a projekt zökkenőmentes és szakmailag megfelelő kivitelezéséhez. A TÁMOP 1.1.1.-12 kiemelt projekt keretén belül kidolgozásra és megvalósításra kerülő informatikai fejlesztés, az itt létrehozott online támogatáskezelő rendszer lehetővé tette a projekt forrásból finanszírozott támogatásokkal kapcsolatos teljes ügykezelés elektronikus lebonyolítását.

A rendszer a megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztatni, képezni kívánó partnerek igényeinek elektronikus úton történő benyújtásához, elbírálásához, szerződéskötéséhez és kezeléséhez, valamint elszámolásához kapcsolódó feladatok lebonyolításához nyújtott informatikai támogatást.

A VEKOP-7.1.3-15 az EFOP-1.1.1 kiemelt projekttel közösen a már meglévő rendszerhez kiegészítő fejlesztéseket valósított meg, amely az IKRT bővítését, új modulok, funkciók beemelését jelentette.

Kidolgozásra került többek között a bevont ügyfelek adatainak, dokumentumainak, programfejlesztési terveinek rendszerben való rögzítése, mely megkönnyítette a partnerek és programrészrtvevők összekapcsolását.

B. Szakmai megvalósítás folyamata a projektben

1. Illetékesség

A projektben a célcsoport számára meghatározott szolgáltatások, támogatások azon személyeknek voltak nyújthatóak, akiknek a projektbe történő

belépés időpontjában bejelentett állandó lakcíme vagy tartózkodási helye a Közép-magyarországi régióban volt.

A projekt keretén belül a képzés, a foglalkoztatási rehabilitációs szolgáltatás és a támogatott foglalkoztatás helyszínét a Közép-magyarországi régióban kellett biztosítani.

2. A projekt célcsoportja

A projekt közvetlen célcsoportját azon megváltozott munkaképességű emberek alkotják, akik a bevonás időpontjában megfeleltek az alábbi kritériumoknak:

a) akinek az egészségi állapota a Rehabilitációs Hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű (B1, C1, B2, C2, D, E minősítési kategóriával rendelkező személy), vagy

b) aki legalább 40 százalékos egészségkárosodással rendelkezik, az erről szóló szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás, hatósági bizonyítvány, minősítés időbeli hatálya alatt (ide sorolhatók a baleseti járadékra; rokkantsági járadékra; magasabb összegű családi pótlékra; bányászok egészségkárosodási járadékára; bányászati dolgozók kereset-kiegészítésére jogosultak⁸), vagy

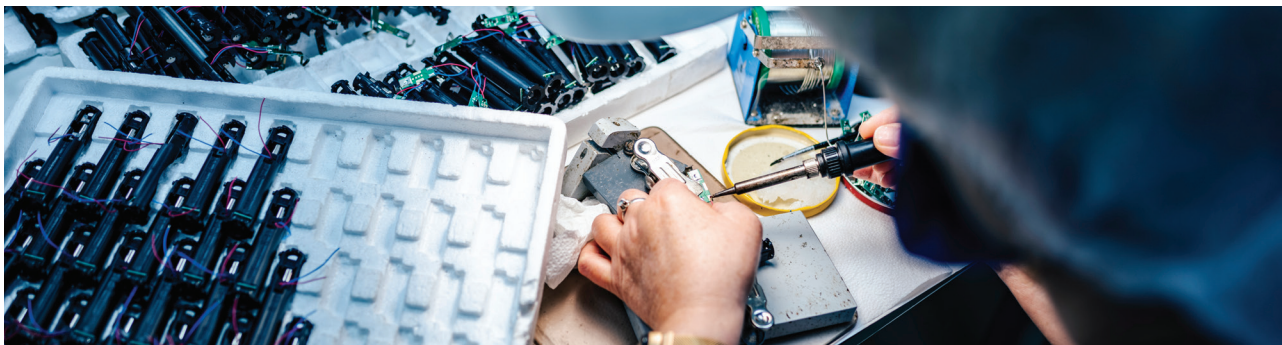
c) akinek a munkaképesség-csökkenése 50-100 százalékos mértékű az erről szóló szakvélemény időbeli hatálya alatt, vagy

d) aki fogyatékosági támogatásban vagy vakok személyi járadékában részesül ((az Mmtv.22.§ a-d) pontja alapján)⁹, és

- az első fokon eljáró Rehabilitációs Hatóság nyilvántartásában szereplő (mint rehabilitációs ellátásban részesülő vagy rehabilitációs szolgáltatást kérő személy) és vele együttműködő, és

8. továbbá a 2012. év előtt kiállított szakvéleménnyel rendelkezők, akiknek az össz-szervezeti egészségkárosodása legalább 40%-os mértékű.

9. továbbá az EFOP-1.1.1-15 és VEKOP-7.1.3-15 projektekbe a felsoroltakon kívül be lehet vonni azon személyeket, akik részére az Mmtv. 38/C. § (1) bekezdése alapján rokkantsági ellátás került továbbfolyósításra, vagy az Mmtv. 19. § (1a) pontja alapján rokkantsági ellátásban részesül.

- állandó lakóhelye vagy tartózkodási helye Budapest-Pest megyében van bejelentve, és
- nem áll munkaviszonyban, kivéve a közfoglalkoztatásban álló megváltozott munkaképességű személyek,
- és vállalja a VEKOP-7.1.3-15 projektben a részvételt, erre vonatkozóan írásbeli megállapodást köt, és a továbbiakban a megállapodásban foglaltakat teljesíti

A VEKOP-7.1.3-15 projekt a megyei kormányhivatalok első fokon eljáró Rehabilitációs Hatóságával együttműködő megváltozott munkaképességű személyek ügyfélbázisán került megvalósításra.

A program közvetett célcsoportjába azok a munkáltatók, mikro-, kis- és középvállalkozások, költségvetési vagy más gazdálkodó és civil szervezetek tartoztak, akik vállalták a közvetlen célcsoport tagjait alkotó megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását, munkahelyen megvalósuló foglalkozási rehabilitációjának elősegítését.

3. Projekt mérföldkövei

Projektünk mérföldköveinek megfelelően a célcsoport folyamatos ütemes projektbe történő bevonása valósult meg, a projektünkbe vont ügyfeleink száma:

- 2017.02.19-ig (1. mérföldkő) 383 fő (célérték:375fő),
- 2017.06.19-ig (2. mérföldkő) 765 fő (célérték: 750 fő),
- 2018.01.15-ig (4. mérföldkő) 1257 fő (célérték 1.250 fő) ügyfél bevonása történt meg.

A projekt zárásakor megváltozott munkaképességű ügyfeleink száma elérte az 1800 főt.

A szakmai mérföldköveken túl egy informatikai rendszer fejlesztéséhez kapcsolódó (3. mérföldkő) és egy pénzügyi teljesítéshez (5. mérföldkő) kapcsolódó elvárással is rendelkezett projektünk.

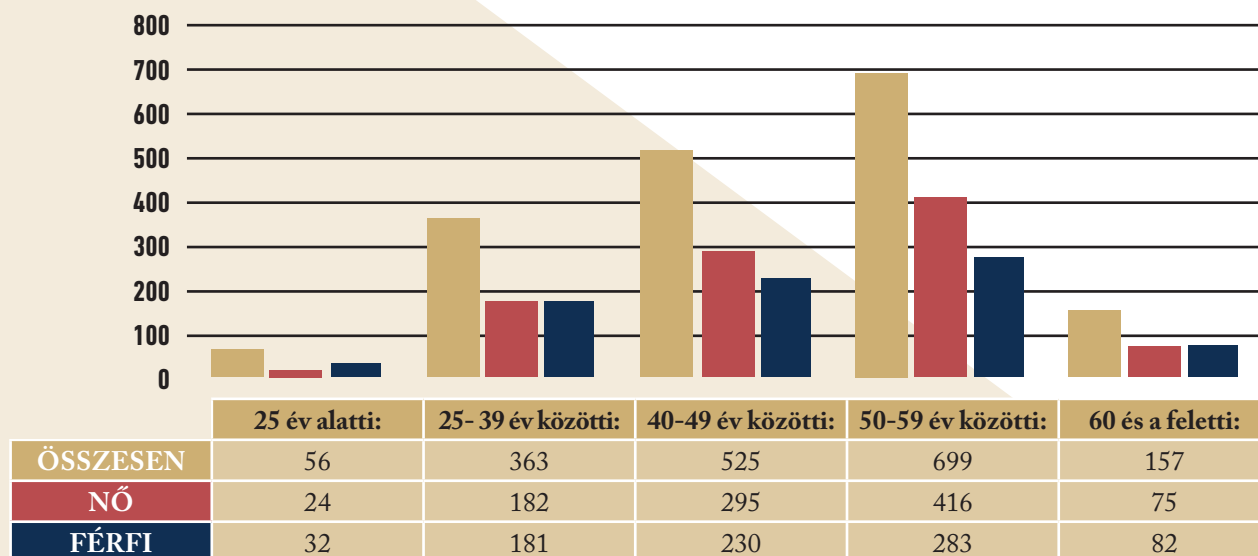
- 3. mérföldkő: A projekt zavartalan megvalósításához a szükséges informatikai háttérrel legkésőbb 2017. augusztus 31-ig biztosítani szükséges.
- 5. mérföldkő: Programban vállalt kötelezettségek, eredmények teljes mértékben teljesülnek a projekt fizikai zárásáig és a megítélt támogatási összeg 90%-áról kifizetési kérelmet nyújt be.

4. A célcsoport bemutatása

A projektünkbe vont megváltozott munkaképességű ügyfelek (1800 fő) 55%-a nő (992 fő), 45%-a (808 fő) pedig férfi. Az ügyfelek korcsoport megoszlását tekintve elmondható, hogy a projekt a legnagyobb arányban 68%-ban 40 és 59 év közötti ügyfeleket vont be, amelyből 711 fő nő és 513 fő férfi.

A 25 év alatti megváltozott munkaképességű ügyfelek száma 56 fő volt, amely az összbevontak 3,12%-a. Hasonlóan alulreprezentált volt az ügyfelek között a 60 év felettiek aránya, ami 8,7%, azaz 157 fő volt (lásd 1. táblázat).

Életkor szerinti megoszlás:

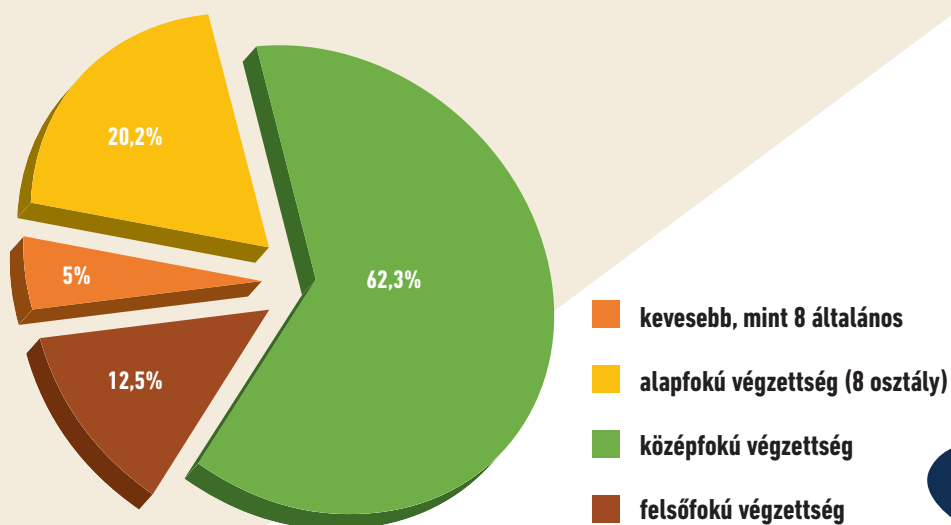

1. számú ábra

Összességében elmondható, hogy mind a nők, mind a férfiak tekintetében a projektbe vont ügyfelek döntő többsége 40-59 év közötti korosztályba tartozó megváltozott munkaképességű ügyfél volt, ezen belül 40-49 év között 525 fő (29,2%), 50-59 év között 699 fő (38,8%).

Végzettségüket tekintve a programrésztvevők 20,17%-a alapfokú végzettségű, többsége 62,34%-a középfokú végzettséggel rendelkezik, amíg 12,42%-uk felsőfokú végzettségű, diplomával rendelkező szakember. Az ügyfelek 5,07 %-a kevesebb, mint 8 osztállyal rendelkezik

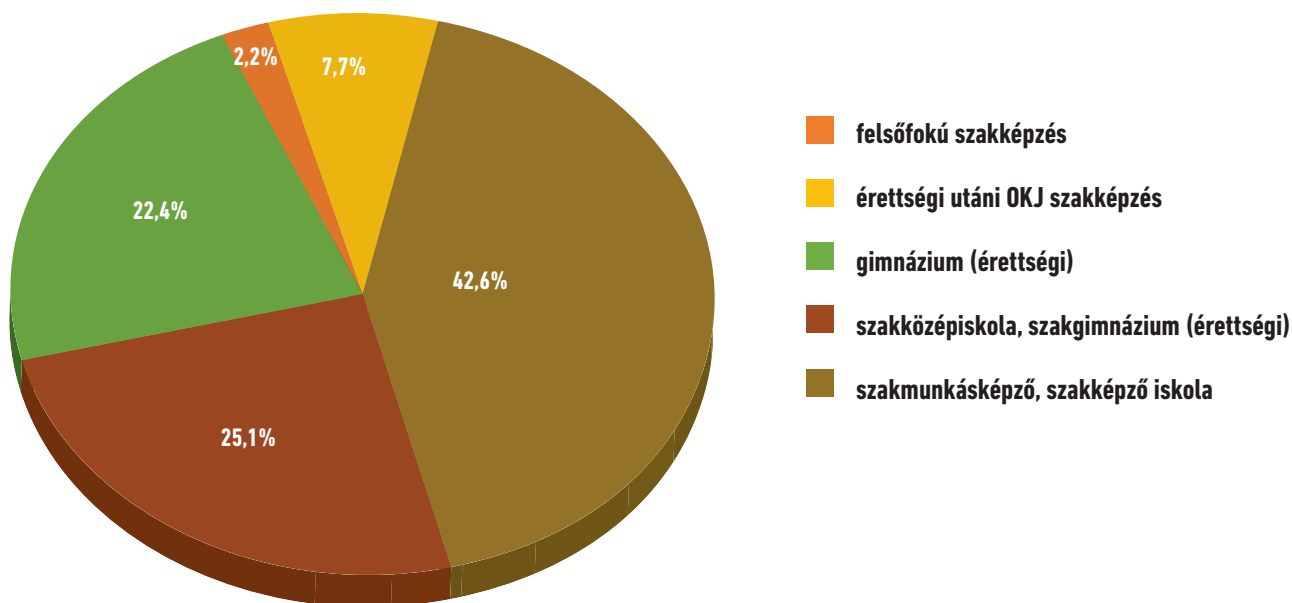
Projektbe vont ügyfelek végzettség szerinti megoszlása

2. számú ábra

A fenti ábrán látható, hogy az ügyfeleink több, mint fele 1122 fő (62,3 %) középfokú végzettségű. Ezen kategórián belül az 1122 fő programrésztvevőnek a 2%-a felsőfokú szakképzéssel, 7,7%-a érettségi utáni OKJ-s szakképzéssel, 22,45%-a gimnáziumi érettségivel, 25,1 %-a szakközépiskolai, szakgimnáziumi végzettséggel és 42,7%-a szakmunkásképző és szakiskolai végzettséggel rendelkezik.

Középfokú végzettségűek (1122 fő) megoszlása

3. számú ábra

A projekt tervezésekor 2016. év elején a szakemberek a statisztikák és az előd projektben szerzett tapasztalatok alapján azt prognosztizálták, hogy a megvalósítás során az alábbi minősítési kategória szerinti megoszlásban tervezhető az ügyfelek projektbe léptetése:

- B1 és C1 kategóriás ügyfélkörből 70%,
- B2, C2, D és E komplex minősítési kategóriába tartozó ügyfélkörből 30%

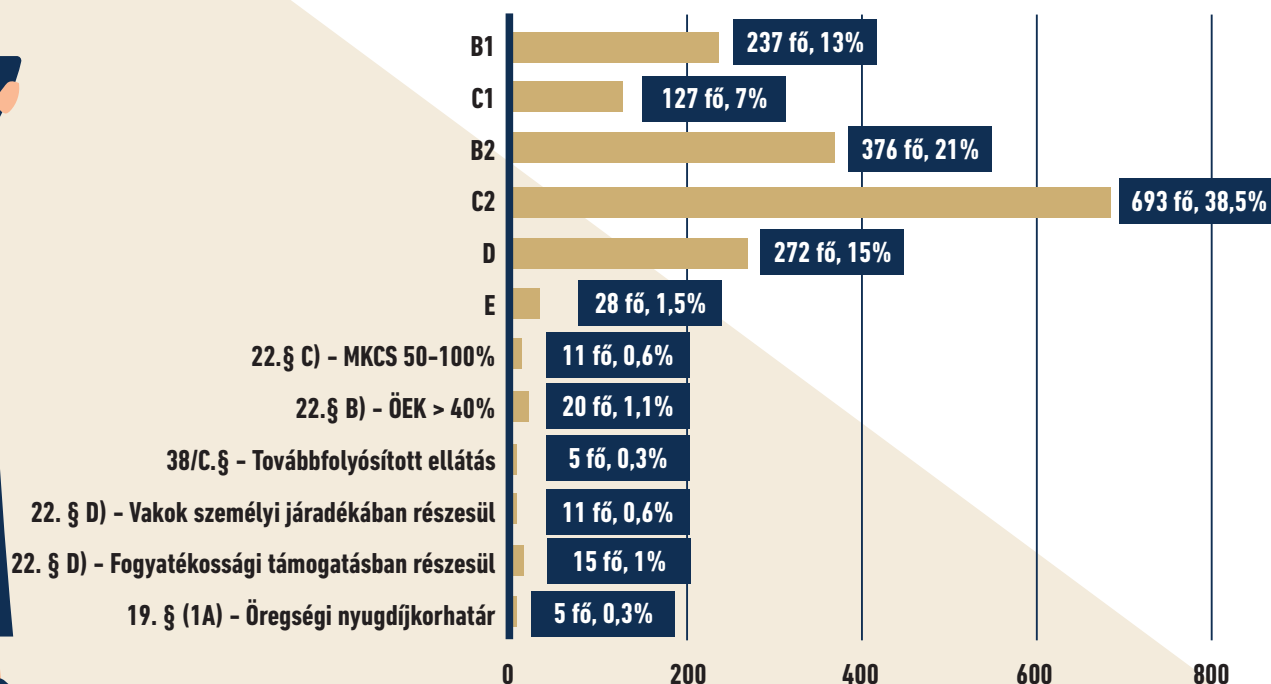
Ezzel szemben, ahogy az alábbi ábra (5. számú) is mutatja, a megvalósítás során a programba vont ügyfelek aránya a komplex minősítési kategóriák tekintetében a várakozásokkal ellentétben a nagyobb egészségkárosodással rendelkező megváltozott munkaképességű ügyfelek irányába tolódott el.

A projekt több, mint 4 éves működése alatt a bevonási számokat vizsgálva elmondhatjuk, hogy a rokkantsági ellátásban részesülő személyeknek nagyobb szüksége volt a projekt által kínált szakmai foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások és a projekt által kínált támogatási elemek igénybevételére:

- B1, C1 minősítéssel rendelkezők: 20 %,
- B2, C2, D, E minősítéssel, vakok személyi járadékában, fogyatékossági támogatásban részesülő, valamint korábbi szakértői/orvosi szakvéleménnyel rendelkező ügyfelek aránya: 80 %.

VEKOP 7.1.3 - 15.

projektrésztvevők besorolás szerinti csoportosítása

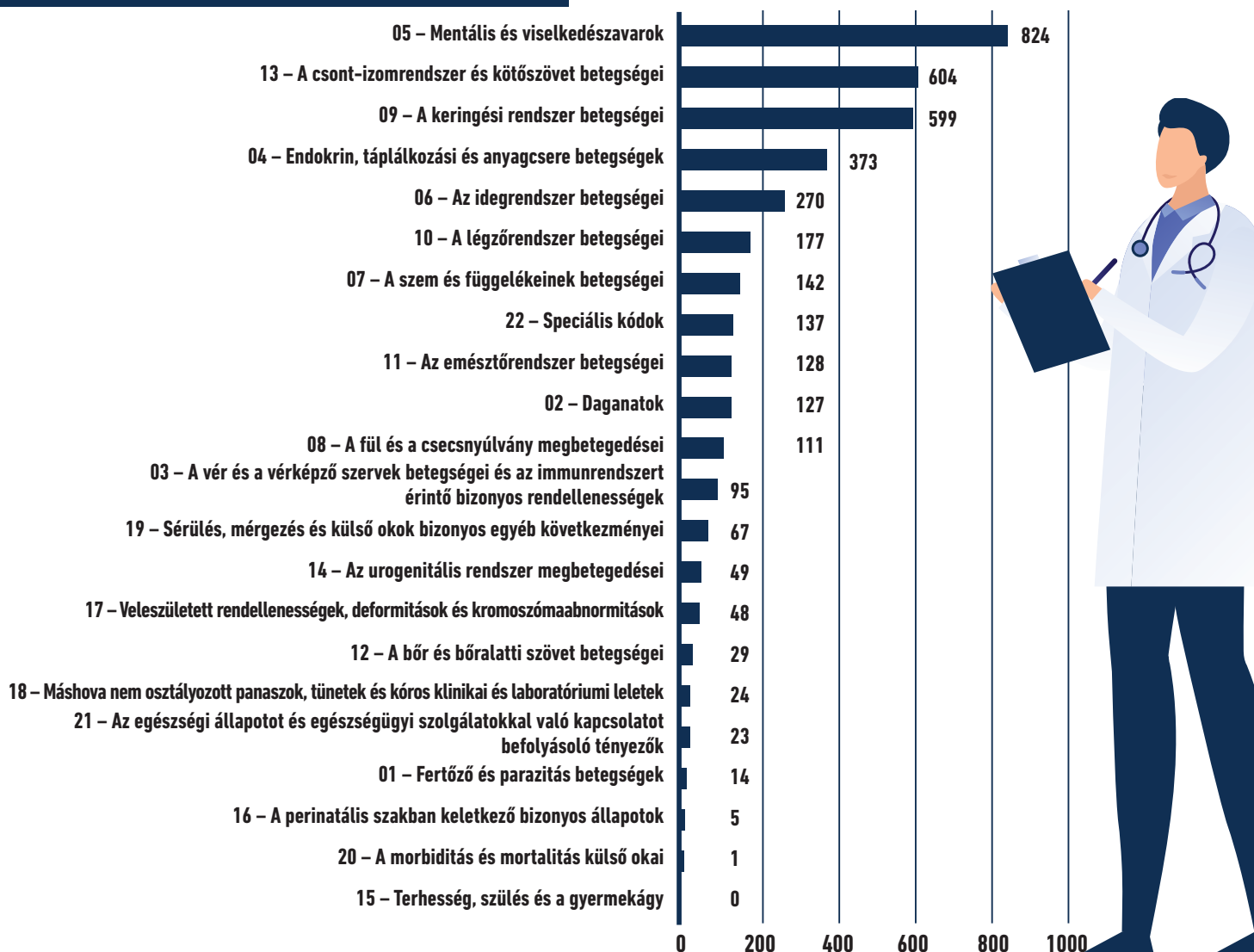
4. számú ábra

A BNO az egészségügyben használt, a betegségek nemzetközi osztályozására szolgáló kódrendszer rövidítése. Kialakításának az volt a célja, hogy bármelyik országban megbetegedett, illetve sérülést szerzett személy diagnózisát egységes kódrendszer alapján lehessen besorolni. A BNO rendszerben 22 (21 érdeemi) főcsoportban kerülnek kategorizálásra az egészségkárosodás alapját jelentő egyes betegségek, amely megfelelő kiinduló pontot jelent a projekt célcsoportjának egészségkárosodás össze-tevői alapján történő vizsgálatra és az esetleges összehasonlításra.

A projekt ügyfélkörének egészségkárosodás típusa szerinti megoszlása BNO főcsoportokat tekintve:

BNO főcsoport szerinti megoszlás

N= 3847 (egy ügyfél esetében maximum 3 BNO kód került rögzítésre)

5. számú ábra

A 3 legjellemzőbb betegség-csoport a projekt ügyfélkörében:

1. BNO-10-05 – Mentális és viselkedészavarok (Alzheimer-kór, szenvedélybetegség, pszichés betegségek, mentális retardáció, stb.)
2. BNO-10-13 – A csont-izomrendszer és kötőszövet betegségei (pl: ízületi gyulladás, gerincproblémák, sérv, izom-rendellenesség, stb.)
3. BNO-10-09 – A keringési rendszer betegségei (pl: magas vérnyomás, érszűkület, szív-betegségek, stb.)

Ezentúl a BNO-10-04 Endokrin, táplálkozási és anyagcsere betegségek, valamint a BNO- 10-06 Az idegrendszer betegségei voltak magasan reprezentáltak ügyfeleink körében.

A fentiek alapján összességében elmondható, hogy az ügyfelek jelentős részének (80%) egészségkárosodása magasabb százalékarányú, mint a tervezés során meghatározott, így ezen ügyfelek integráció-

ja/reintegrációja a nyílt munkaerőpiacra nagyobb szakmai odafigyelést és magasabb óraszámú mentori segítségnyújtást igényelt a projektben dolgozó szakmai megvalósító munkatársak részéről.

5. Foglalkozási rehabilitációs, komplex munkaerő-piaci szolgáltatások

„Az együttműködésem időszakában beszélgettem pszichológussal, munkatanácsadókkal, ezek során közösen eljutottunk arra a felismerésre, hogy életmódot szükséges váltanom, új gondolkodásmódot és irányt kell felállítanom.”

Z. A. programrésztvevő

A foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások célja a megváltozott munkaképességű személyek meglévő, fejleszthető képességeire épülő komplex rehabilitációjának, munkaerő-piaci integrációjának és munkába állásának elősegítése különböző mélységben megvalósuló fejlesztési folyamatok és eltérő eszközrendszer igénybevételével. A különböző, egyedi igények és szükségletek alapján meghatározott, különböző problémák kompenzálására, a munkára kész állapot elérésére irányuló szolgáltatások biztosítása belső, valamint külső kapacitásból (külső szolgáltatás támogatása) egyaránt.

A projekt megvalósítása során az ügyfelek egyéni igényeihez igazodóan biztosította az egyéni fejlesztéshez szükséges foglalkozási rehabilitációs szolgál-

tatásokat részben saját kapacitásai terhére, saját tevékenységi körében, részben akkreditált szolgáltatók bevonásával – egyéni ügyféltámogatásként – nyújtotta az ügyfelek részére a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 327/2011 (XII.29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Mmr.) alapján.

Egyéni tanácsadás, amelynek típusai:

- Foglalkozási rehabilitációs munkatanácsadás
- Foglalkozási rehabilitációs álláskeresési tanácsadás
- Foglalkozási rehabilitációs célú pályatanácsadás
- Foglalkozási rehabilitációt elősegítő pszichológiai tanácsadás
- Foglalkozási rehabilitációs mentori szolgáltatás

Csoportos tanácsadás, amelynek típusai

- Foglalkozási rehabilitációt elősegítő álláskeresési technikák tréning
- Képzésre történő fejlesztő felkészítés
- Foglalkozási rehabilitációt elősegítő újraorientáló foglalkozás

Projektmunkatársaink több budapesti és Pest megyei helyszínen várták a megváltozott munkaképességű ügyfeleket. A bevonási folyamat során az első interjú, a kérdőívek eredménye és a helyzetfeltáró interjú alapján kirajzolódott minden ügyfél esetében a foglalkozási rehabilitációját befolyásoló külső és belső tényezők széles köre.

A kellő mennyiségű és minőségű információ birtokában a projektmunkatársak kitöltötték a Komplex képesség- és helyzetfelmérő lapot, amely segítségével minden esetben feltárássra kerültek az ügyfél problémái, nehézségei, amelyek alapján beazonosíthatóvá váltak a foglalkozási rehabilitációt akadályozó munkaerő-piaci, szociális és életvezetési tényezők.

Az alábbi táblázatban láthatóak a budapesti és a Pest megyei irodákban leggyakrabban megjelölt foglalkozási rehabilitációt akadályozó tényezők:

Budapesti irodákban leggyakrabban felmerülő akadályozó tényezők		Pest megyei irodákban leggyakrabban felmerülő akadályozó tényezők	
Álláskeresői nehézségek	975	Álláskeresői nehézségek	451
Célállás megfogalmazásának nehézsége/nem reális célállás	542	Célállás megfogalmazásának nehézsége/nem reális célállás	146
Elavult szakmai tudás /szakképzettség	135	Alacsony elhelyezési esélyeket biztosító térségi munkaerő-piaci helyzet	135
Munkaképesség csökkenéséből adódó hátrányok, terhelhetőség hiánya	132	Életkorból adódó hátrány	71
Alacsony elhelyezési esélyeket biztosító térségi munkaerő-piaci helyzet	125	Munkaképesség csökkenéséből adódó hátrányok, terhelhetőség hiánya	63
Mentális kondíció, betegségfelfogás, életmód	120	Elavult szakmai tudás /szakképzettség	45
Munkatapasztalat hiánya	105	Munkatapasztalat hiánya	35
Mobilitási és közlekedési problémák	69	Tartós távollét a munkaerőpiacról	33
Életkorból adódó hátrány	68	Mobilitási és közlekedési problémák	23
Motiváció hiánya, együttműködési készség, képesség alacsony jellege	60	Mentális kondíció, betegségfelfogás, életmód	20

6. számú ábra

Ezt követően munkatársaink minden ügyfél számára elkészítettek egy Rehabilitációs Fejlesztési Tervet, amely az előzőekben vázolt feltárt akadályokhoz rendelt egyéni szükségletekre reagáló támogatási és szolgáltatási eszközök kombinációjának és igénybevételeinek ütemezett menetrendjét tartalmazta.

Ennek a tervnek egyik része a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások meghatározása a program-résztvevő egyéni szükségleteinek figyelembevételével, a rehabilitációjának sikeres megvalósulása, valamint a nyílt munkaerőpiacon történő foglalkoztatása érdekében.

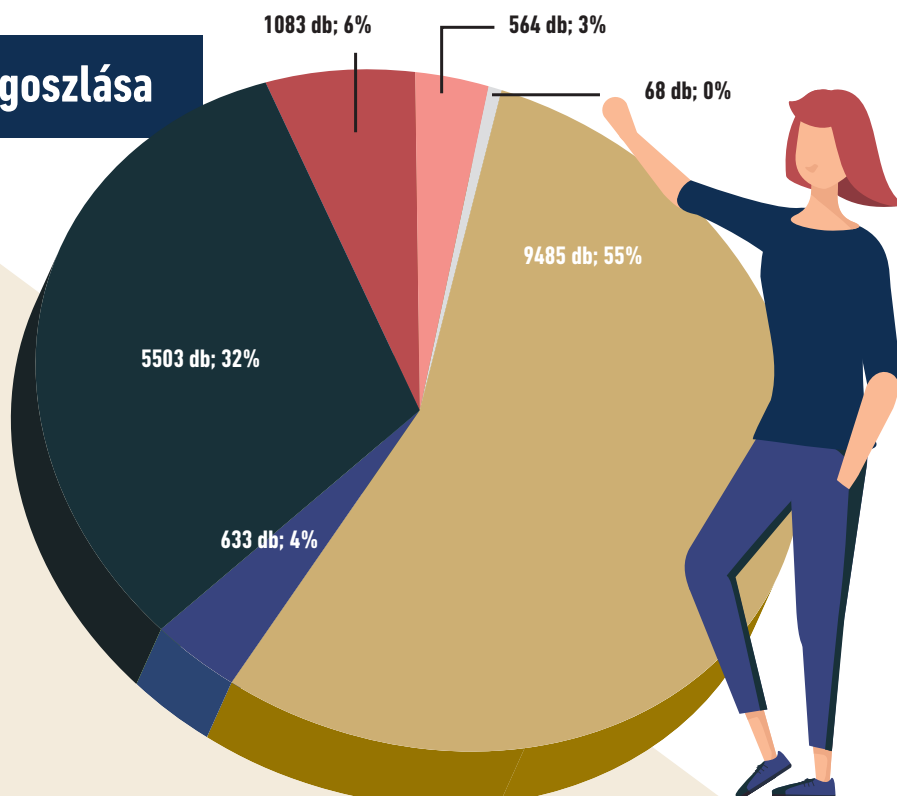
A VEKOP-7.1.3-15 projektben dolgozó szakmai megvalósító munkatársak (diplomás szociális szakemberek) 56 hónap alatt összesen 17.336 db belső kapacitásból nyújtott foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásban részesítették ügyfeleinket, azaz átlagban egy ügyfelünk 9,6 szolgáltatáson vett részt.

Belső kapacitásból biztosított szolgáltatások megnevezése	Mennyiség (db)
Foglalkozási rehabilitációs munkatanácsadás	1.083
Foglalkozási rehabilitációs álláskeresői tanácsadás	564
Foglalkozási rehabilitációs célú pályatanácsadás	68
Foglalkozási rehabilitációs mentori szolgáltatás	9.485
Foglalkozási rehabilitációs célú munkaközvetítés	633
Foglalkozási rehabilitációs információ nyújtás	5.503
Összesen:	17.336

7. számú ábra

Belső szolgáltatások megoszlása

- Foglalkozási rehabilitációs munkatanácsadás
- Foglalkozási rehabilitációs álláskeresési tanácsadás
- Foglalkozási rehabilitációs célú pályatanácsadás
- Foglalkozási rehabilitációs mentori szolgáltatás
- Foglalkozási rehabilitációs célú munkaközvetítés
- Foglalkozási rehabilitációs információ nyújtása

8. számú ábra

Amint a fenti diagram is mutatja, a projekt megvalósítása során magas arányban (54%) részesültek az ügyfelek mentori szolgáltatásban, mivel az életminőségük indokolta a komplex, individuális problémakezelést.

A foglalkozási rehabilitációs mentori szolgáltatások során megvalósult a képzésben részesülők lemorzsolódásának elkerülése, a munkahelyi környezetbe történő beilleszkedés elősegítése, a betanítás, a munkahelymegtartás segítése, az utókövetés, valamint az egyéni rehabilitációt támogató, segítő szolgáltatások szervezése, az életvitelt, munkavállalást segítő eszközök hozzáféréseinek szervezése a mentor által. Továbbá egyéb tanácsadási módszerek és eszközök felhasználásával segítette a mentor a munkaerő-piaci integrációt és a munkaadók befogadóvá válását a megváltozott munkaképességű személyek iránt.

A foglalkozási rehabilitációs pályatanácsadás, azért olyan alulreprezentált (68 db) a belső kapacitásból, mert azt döntő többségében a külső akkreditált szolgáltató szervezetek szakemberei nyújtották azon ügyfeleinknek, akik képzési célokat fogalmaztak meg, de a képzés kiválasztása

előtt szakembereink véleménye szerint szükségük volt az új képzési irány meghatározásában való segítségnyújtásra.

Projektünkben nemcsak belső szolgáltatás keretében részesülhettek az ügyfelek rehabilitációs szolgáltatásokban, hanem akkreditált foglalkozási rehabilitációs szolgáltató szervezetekkel történt együttműködési megállapodás keretében külső szolgáltatási csomagok formájában is volt lehetőség rehabilitációs szolgáltatásokat igénybe venni.

Projektünknek 11 akkreditált foglalkozási rehabilitációs szolgáltatóval volt együttműködési megállapodása, akik a projekt területén budapesti és Pest megyei szolgáltatási helyszínen várták az ügyfeleket.

Együttműködési megállapodást csak olyan akkreditált foglalkozási rehabilitációs szolgáltató szervezettel köthetett a projekt, aki Pest megyében és Budapesten telephellyel rendelkező szervezet. A foglalkozási rehabilitációs szolgáltatók akkreditációjának feltételeiről az Mmr. 2016. június 9. napján hatályba lépett módosítása rendelkezik. Kérelmet az a szervezet nyújthat be, aki az Mmr. 21. §-ában leírt kritériumoknak megfelel és a kérelem benyújtásához szükséges dokumentumokat hiánytalanul benyújtja.

Egyik legfontosabb feltételként említhető, hogy csak az a szervezet adhat be akkreditációs kérelmet, aki legalább egy éve nyújt munkaerő-piaci szolgáltatásokat megváltozott munkaképességű emberek számára. A kérelem benyújtásához egyéb személyi, tárgyi feltételeknek is meg kell felelni, mint az akadálymentes épület, az Mmr. 3. számú mellékletben meghatározott végzettséggel rendelkező szakemberek biztosítása, a köztartozás mentesség, valamint a formai követelményeknek maradéktalanul benyújtott pályázat és annak mellékletei.

A pályázatot a Budapest Főváros Kormányhivatalához kell postai úton eljuttatni, aki dönt a szolgáltató szervezet akkreditációjáról. Pozitív döntést abban az esetben hozhat a Budapest Főváros Kormányhivatala, ha a kérelmező a felsorolt feltételeknek megfelelt, valamint 21/C. § d) pontja alapján legalább három megyében elhelyezkedő szolgáltatási helyen tudja biztosítani a kormányrendelet által előírt valamennyi foglalkozási rehabilitációs szolgáltatást.

A Budapest Főváros Kormányhivatalának nyilvántartása (2020.07.23.) alapján, Magyarországon 37 foglalkozási rehabilitációs akkreditációval rendelkező közhasznú szervezet 242 szolgáltatási helyen valósítja meg munkaerő-piaci programjait megváltozott munkaképességű emberek számára.

A szervezetek 49%-a (18 db) rendelkezik foglalkozási rehabilitációs akkreditációval Pest megyében. A 18 szervezetből 11 Pest megyei, vagy fővárosi székhelyű, a fennmaradó 7, szolgáltatási helyet tart fenn a Közép-magyarországi régióban, azonban székhelye a konvergencia régióban található. A 18 szervezet Pest megyére vonatkozóan 38 helyszínen működteti foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásait.¹⁰

A külső szolgáltató szervezetben történő szolgáltatásnyújtás igénybevételét, azaz a külső szolgáltatásba irányítását, a programrésztvevő a projekt szociális szakembereinek javaslatára kérhette. Az ügyfél önmaga kiválasztotta az együttműködési megállapodással rendelkező foglalkozási rehabilitációs akkreditációval rendelkező szervezetet, ezt követően a projektmunkatárs szakmai szempontok alapján összeállított egy szolgáltatási csomag javaslatot a programrésztvevő számára, amelyet már a külső szolgáltató szervezet valósított meg. Fontos tényező, hogy a projektmunkatársunk folyamatosan kapcsolatban állt a programrésztvevővel a kapcsolatfelvétel időpontjától az együttműködési megállapodás lezárásáig, még külső szolgáltató bevonása esetén is.

2016. utolsó negyedében kezdtük meg az ügyfelek akkreditált szolgáltató szervezetekhez irányítását, a projekt teljes időtartama alatt 705 db szolgáltatási szerződés került megkötésre. A projektmunkatársak által javasolt és az ügyfelekkel egyeztetett szolgáltatási csomagokból 9236 szolgáltatás valósult meg.

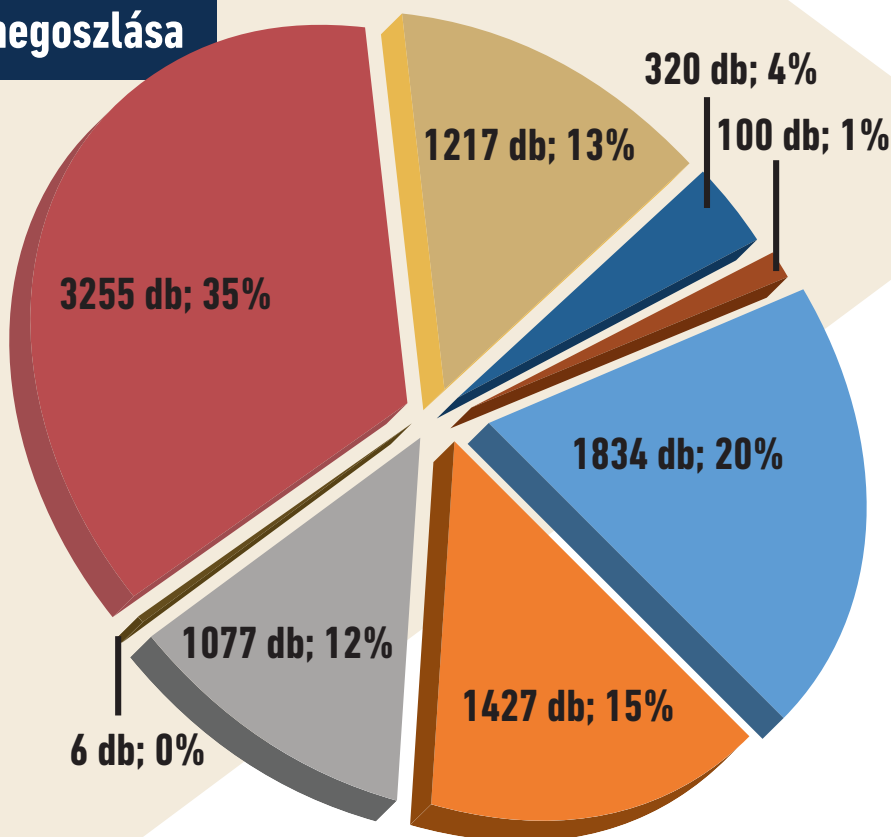
10. Akkreditált szolgáltató szervezetek listája az alábbi linken érhető el: <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/budapest/hirek/rehabilitacios-szolgaltatast-vegzo-akkreditalt-szolgaltatok>

Akkreditált szolgáltató szervezetek által nyújtott szolgáltatások megnevezése	Mennyiség (db)
Foglalkozási rehabilitációs munkatanácsadás	1.834
Foglalkozási rehabilitációs álláskeresési tanácsadás	1.427
Foglalkozási rehabilitációs célú pályatanácsadás	1.077
Foglalkozási rehabilitációt elősegítő pszichológiai tanácsadás	1.217
Foglalkozási rehabilitációt elősegítő álláskeresési technikák tréning	320
Képzésre történő fejlesztő felkészítés (csoportos)	100
Foglalkozási rehabilitációs mentori szolgáltatás	3.255
Foglalkozási rehabilitációs célú munkaközvetítés	6
Összesen:	9.236

9. számú ábra

A szolgáltatókkal kötött szerződések összesen 9.236 darab foglalkozási rehabilitációs szolgáltatást tartalmaznak, azaz átlagban egy ügyfelünk 13,1 szolgáltatásban részesült a projekt keretében a külső szolgáltató civil szervezet szakemberei által.

Külső szolgáltatások megoszlása

Foglalkozási rehabilitációs munkatanácsadás

Foglalkozási rehabilitációs álláskeresési tanácsadás

Foglalkozási rehabilitációs célú pályatanácsadás

Foglalkozási rehabilitációs munkaközvetítés

Foglalkozási rehabilitációs mentori szolgáltatás

Foglalkozási rehabilitációs elősegítő pszichológiai tanácsadás

Foglalkozási rehabilitációs elősegítő álláskeresési technikák tréning (csoportos)

Képzésre történő fejlesztő felkészítés (csoportos)

10. számú ábra

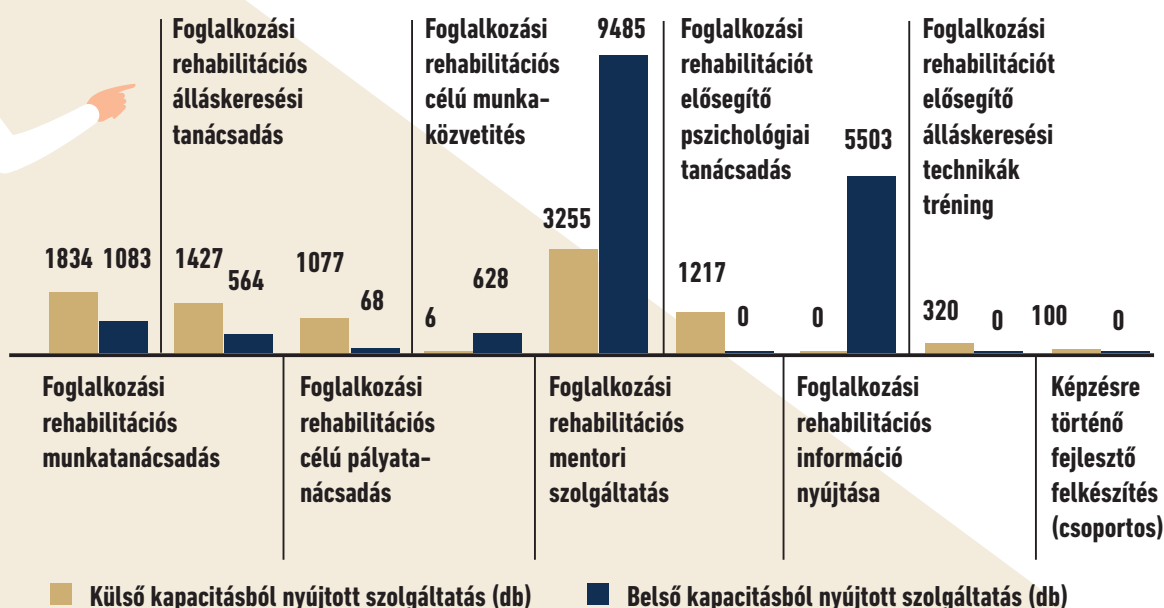
Amint a fenti diagramból (10. ábra) is kitűnik, a mentori szolgáltatás (35 %), valamint a foglalkozási rehabilitációs munka- és álláskeresési tanácsadás (35 %) mellett a foglalkozási rehabilitációt elősegítő pszichológiai tanácsadás (13 %) valósult meg nagy számban.

A foglalkozási rehabilitációt elősegítő pszichológiai tanácsadásból 1217 alkalmat vettek igénybe megváltozott munkaképességű ügyfeleink, amely érzékelteti, hogy az ügyfélkörünk jelentős része küzdött olyan mentális problémákkal, amelyek kezelésében szakember bevonására és támogatására volt szükség. Ennek a tanácsadási formának az igénybevételére kizárólag külső forrásból volt lehetőség, amelynek keretében az életvezetésből vagy a személyiségproblémákból eredő, az elhelyezkedést akadályozó körülmények feltárára kerültek. Pszichológus segítette a munkába állást akadályozó érzelmi nehézségek kezelését a személyes problémák feldolgozását és megoldását.

Összehasonlítva a két szolgáltatási formát, a 11. számú ábrán jól látszik, hogy a projekt időtartama alatt külső és belső erőforrásból összesen több mint 26 000 tanácsadás megtartására került sor. A külső szolgáltató szervezetek valamint a projekt szakemberei is igyekeztek egymásra épülő szolgáltatások biztosítása által, komplementer módon, egymást kiegészítve támogatni a programrésztvevők reintegrációját.

Foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások megoszlása

11. számú ábra

A fent leírt tapasztalatok és adatok alapján elmondható, hogy ügyfeleinknek nagy szüksége volt a projekt egész időtartama alatt külső és belső forrásból biztosított szociális szakemberek által nyújtott szolgáltatásokra és az azok általi támogatásra.

6. Képzési támogatás

„Örültem, mikor megtudtam, hogy a projekt lehetőséget nyújt számomra a képzés elvégzésére a megfelelő képző intézmény felkutatásával és a tanfolyami díj átvállalásával. Ez óriási segítség volt.”

– V.J. programrésztvevő

A hátrányos helyzetű, megváltozott munkaképességű emberek elhelyezkedésének elősegítése érdekében célzott munkaerő-piaci beavatkozások szükségesek. Az egyik ilyen eszköz a szakmai képzések indításának elősegítése a képzési iránykeresetvezérelt jellegének kialakításával.

A képzések szervezése során olyan szakmák elvégzését támogatta a projekt, amely az ügyfeleink igényeihez igazodott, ugyanakkor piacképes

szakma elsajátításának a lehetőségét teremtette meg a megváltozott munkaképességű emberek számára.

A VEKOP 7.1.3.-15 projektben, a projektmunkatársak 164 főt irányítottak képzésbe, akik közül 131-en sikeres OKJ-s bizonyítványt, vagy tanúsítványt szereztek. Többféle képzésre volt lehetősége ügyfeleinknek. Voltak olyan képzések, ahol saját ügyfélkörünkből saját csoportot szerveztünk és a képző a megváltozott munkaképességű ügyfeleink igényeit maximálisan szem előtt tudta tartani, amíg voltak olyan képzések, amelyre nem jelentkezett annyi ügyfelünk, hogy saját csoport indulhasson, így a piaci alapon szerveződő tanuló csoportba csatlakoztak be ügyfeleink. Ezen ügyfeleink számára egy magasabb szintű felkészítésre volt szükség és a képzés ideje alatt is egy magasabb fokú mentorálást kellett biztosítani a szociális szakembereinknek a képzésben történő bentmaradáshoz, és a képzés sikeres elvégzéséhez.

Az egyik speciális és mindenképpen említést érdemlő képzésünk a vak és látássérült ügyfeleink számára szervezett hiánypótló és speciális gyógymasször képzés volt, amelyre Magyarországon az elmúlt másfél évtizedben nem volt példa.

„A 2000-es évek elejéig folyt a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének égisze alatt súlyosan látássérült gyógymasszőrök homogén, kizárólag látássérülteket tartalmazó, csoportos képzése. Majd következett 14 év, amikor nem volt képzés e szakma keretein belül látássérültek számára.”¹¹

Ezt a képzést az EFOP 1.1.1-15 kiemelt projekttel közösen szerveztük, budapesti megvalósítási helyszínnel. A VEKOP 7.1.3 - 15 kiemelt projekt ügyfelei közül 7 fő kezdte meg a képzést, amelyből 6 fő sikeres vizsgát tett. A képző a két projekt ügyfeleinek speciális igényeihez igazodva tudta kialakítani a képzés formáját és módszertanát, ami nagyban megkönnyítette az ügyfeleink számára ezt az összetett és komoly elméleti és gyakorlati felkészültséget igénylő képzés sikeres elvégzését.

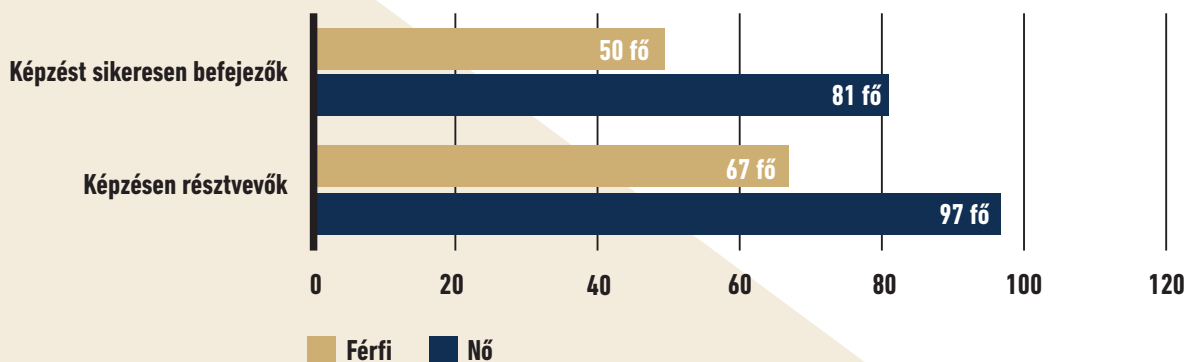
A másik kiemelkedő képzési csoportja a projektnek a személy és vagyonőr tanfolyam volt. A VEKOP 7.1.3 - 15 projekt megváltozott munkaképességű ügyfélköréből komoly igény mutatkozott ezen piacképes szakma elsajátítására, így saját csoportot szerveztünk és sikerült egy képzőintézményt is megnyerni erre a feladatra. A képzést 8 ügyfelünk kezdte meg és mind a nyolc fő megváltozott munkaképességű ügyfelünk sikeres elméleti és gyakorlati vizsgát követően személy -és vagyonőr képesítést szerzett. Ennek a sikernek a záloga az volt, hogy a képző intézmény a saját csoport okán ügyfeleink valamennyi speciális igényét szem előtt tudta tartani, és speciális metodika révén a szociális szakemberek támogatásával igazodni tudott a megváltozott munkaképességű személyek szükségleteihez.

Projektünkben az alábbi képzéseket végezték el sikeresen ügyfeleink:

- ECDL képzés 67 fő
- számítógép használatának alapjai képzésen 34 fő
- gyógymasszőr képzésünkön 6 fő,
- személy-és vagyonőr képzésen 8 fő,
- kézápoló-és műkörmépítő képzésen 6 fő,
- óvodai dajka képzésen 4 fő,
- angol középfokú nyelvvizsgára felkészítő képzésen 2 fő,
- Java programozó képzésen 1 fő,
- adótanácsadó képzésen 1 fő
- lábápoló képzésen 1 fő
- angol alapfokú nyelvvizsgára felkészítő képzésen 1 fő vett részt.

11. dr. Ozvári-Lukács Réka: A látássérült személyek esélye a munkaerő-piacon– gyógymasszőr-képzés 2017/18.http://godolloigyogymasszor.hu/wp-content/uploads/2019/01/vgyke_gyogymasszorkepzes_tanulmanyvegleges.pdf

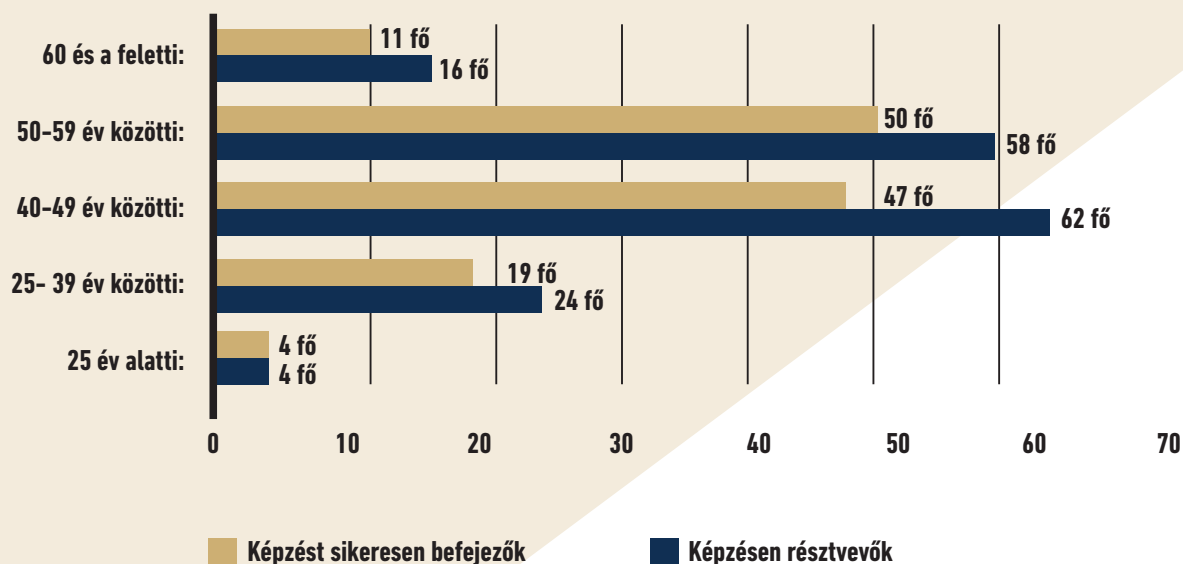
Képzésben résztvevők nem szerinti megoszlása

12. számú ábra

A képzésbe irányított 164 megváltozott munkaképességű ügyfelünk közül 131-en sikeresen elvégezték (79,8%) a projektünk által támogatott képzést. A sikeres vizsgát tevők 61,9%-a (81 fő) nő, 38,1%-a (50 fő) férfi volt.

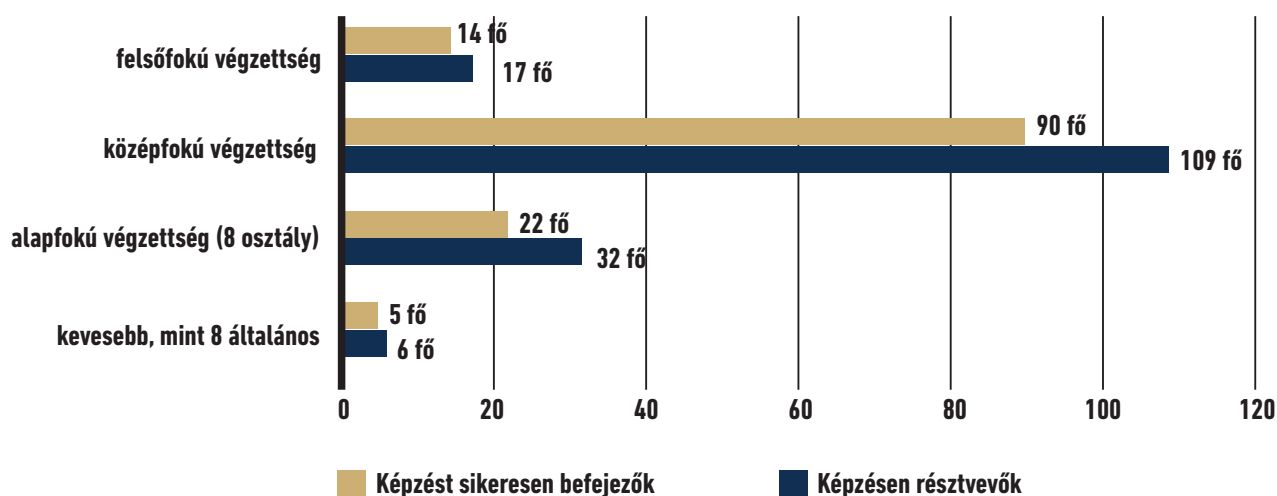
Képzésen résztvevők életkor szerinti megoszlása

13. számú ábra

A képzésre a legnagyobb számban a 40 és 59 év közötti megváltozott munkaképességű ügyfeleink jelentkeztek, 120 fő kezdte meg ebből a korcsoportból a képzéseket, ami az összes képzésbe irányított ügyfél 73,1%-a volt.

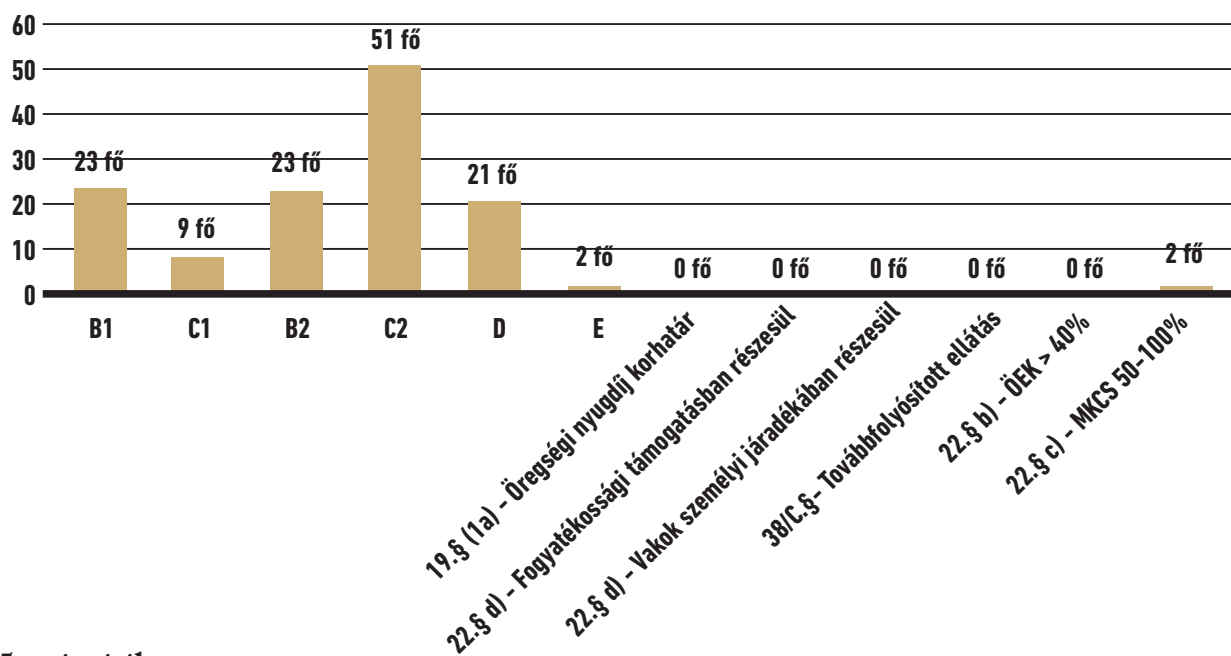
Képzésben résztvevők iskolai végzettség szerinti megoszlása

14. számú ábra

A projekt ügyfeleinek több, mint 62%-a középfokú végzettségű, ebből adódóan a középfokú végzettségűek voltak felülreprezentálva a projekt képzéseiben is. Alapfokú végzettségű ügyfelek közül 32 fő jelentkezett képzésre, amelyből 22 fő sikeres vizsgát is tett.

Képzést sikeresen elvégző ügyfelek minősítési kategória szerinti megoszlása

15. számú ábra

A képzést sikeresen elvégző ügyfelek 75,6%-a nagyobb egészségkárosodással rendelkező (B2, C2, D, E, MKCS 50-100%) megváltozott munkaképességű ügyfél volt. Ezen belül is kimagasló volt a C2-es minősítési kategóriával rendelkező ügyfelek száma, akik a képzésen résztvevő, sikeresen vizsgázók 39%-át tették ki.

KÉPZÉS	Sikeres vizsgát tett (fő)	Felmérésben részt vett	Elhelyezkedett a képzést követően	Jelenleg a megszerzett végzettséggel dolgozik	Korábban a megszerzett végzettségével dolgozott
GYÓGYMASSZŐR	6	4	3	2	1
ECDL KÉPZÉS	67	55	33	4	8
SZÁMÍTÓGÉPES ALAPISMERETEK	34	23	11	11	2
JAVA PROGRAMOZÓ	1	1	1	0	1
ADÓTANÁCSADÓ	1	1	0	0	0
ANGOL ALAP	1	1	1	1	0
ANGOL KÖZÉP	2	2	0	0	0
KÉZÁPOLÓ/MŰKÖRÖMÉPÍTŐ	6	5	2	0	0
SZEMÉLY-ÉS VAGYONŐR	8	8	8	3	3
ÓVODAI DAJKA	4	2	2	1	0
LÁBÁPOLÓ	1	1	1	1	0
Összesen (fő):	131	103	62	23	15

16. számú ábra

A képzések befejezését követően az utánkövetéses vizsgálat során felkerestük valamennyi sikeres záróvizsgát tett ügyfelünket. A 131 főből kollégáink 103 fővel tudtak egyeztetni. Ez alapján elmondható, hogy 62 főnek, azaz a sikeres vizsgát tett ügyfelek 60%-ának sikerült elhelyezkednie a képzést követően, ebből 37%-uk a frissen megszerzett végzettségével dolgozik a nyílt munkaerőpiacon. A felmérésünk alapján elmondható, hogy a projektünk keretén belül az új ismereteket és szakmát szerzett megváltozott munkaképességű emberek 22%-ának sikerült az újonnan megszerzett képzettségével elhelyezkednie.

Mennyire volt számára hasznos az elvégzett képzés?		
Nagyon elégedett volt a képzés színvonalával, hasznosnak találta, megszerzett tudást hasznosítja is.	40	39%
Elégedett volt a képzéssel, megszerzett tudását részben hasznosítja	25	24%
Elégedett volt a képzéssel, hasznosnak találta, bővültek a képzés által az ismeretei	24	23%
Csak részben volt elégedett a képzéssel, ismereteit nem bővültek csak frissültek	1	1%
Elégedetlen volt a képzéssel, számára nem adott többlettudást	13	13%
Összesen (fő):	103	100%

17. számú ábra

A válasz adók 86 %-a elégedett volt a képzés színvonalával, a megszerzett tudás hasznosíthatóságával, az ismereteik bővülésének mértékével.

A tapasztalatok alapján elmondható, hogy a megváltozott munkaképességű személyek szívesen vettek részt a projekt által támogatott képzéseken. A képzéshez kapcsolódó támogatások (megélhetést biztosító támogatás, útiköltség térítés), pedig nagymértékben hozzájárultak a motiváció erősítéséhez és ahhoz, hogy a projektrésztvevők kiegyensúlyozott anyagi háttér mellett tudták az új szakmát elsajátítani.

tani. Ezért igyekeztünk az ügyfelek igényeihez igazodva minél szélesebb képzési paletta kialakítására, minél változatosabb szakmák elsajátítására lehetőséget biztosítani, amelynek segítségével eredményesen és sikeresen el tudnak helyezkedni a nyílt munkaerőpiacon.

7. Támogatott foglalkoztatás és önfoglalkoztatóvá válást segítő támogatás

„Óriásit változott az életem, hogy önfoglalkoztató lettem, előtte mindig alkalmazott voltam és soha nem gondoltam, hogy egyszer ilyen irányt vesz az életem. Ha nem kapok támogatást ebben, kizárt dolog, hogy el tudtam volna indulni. Örök hálám, hogy ilyen létezik.”

V.J. programrésztvevő

A projekt keretén belül a projektmunkatársak révén a résztvevőknek nyújtott szolgáltatások biztosítása mellett sor került a megmaradt munkaképességnek megfelelő munkahelyek feltárására, majd ezt követően az ügyfelek munkaközvetítésére akár több számukra megfelelő munkakörbe vagy foglalkoztatóhoz.

Mindezek mellett figyelmet fordítottunk a munkaadók foglalkoztatásra való felkészítésére és érzékenyítésére.

A projekt keretében biztosítható támogatott foglalkoztatás célja, hogy a foglalkozási rehabilitáció a munkahelyen valósuljon meg, és lehetőség szerint felkészítse a munkavállalót a nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatásra (tranzitálás), vagy megvalósuljon a támogatást követően a munkavállaló tartós, támogatás nélküli foglalkoztatása a munkaadónál.

Ennek érdekében a projekt bértámogatási lehetőséget biztosított azon munkaadók részére, akik a VEKOP-7.1.3-15 projekt érvényes együttműködési megállapodással rendelkező ügyfeleit meghatározott feltételek szerint foglalkoztatták.

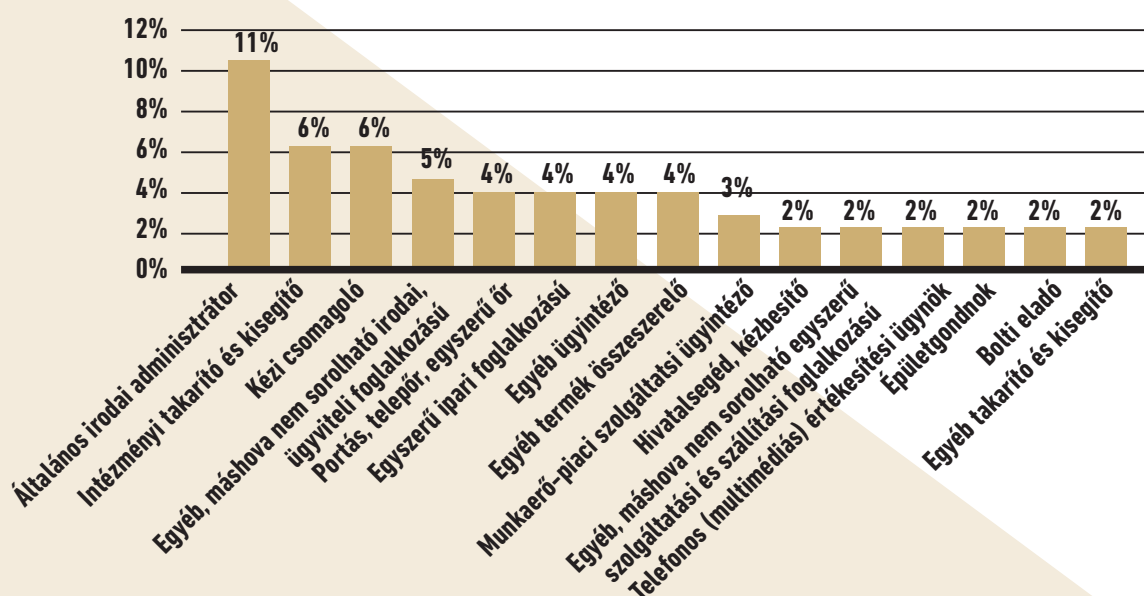
A támogatott foglalkoztatás mellett a program lehetőséget biztosított a munkába járás igénybevétele, valamint a programrésztvevő számára az Önfoglalkoztatóvá válás, egyéni vállalkozói igazolvány kiváltására ezzel együtt a 6 hónapig tartó támogatására.

A támogatási formák mellett a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatása egyéb kedvezményekre is jogosulttá tette a munkáltatót, mint például a Rehabilitációs hozzájárulási adó megfizetésére kötelezett munkáltatók költségeinek csökkentése, a szociális hozzájárulási adókedvezmény vagy a munkahelyvédelmi akcióterv alapján igénybe vehető egyéb járulékkedvezmények.

Ennek eredményeként a projekt 2016. évi indulása óta a folyamatos munkáltatói megkeresések és kapcsolattartás révén, Budapest és Pest megyére vonatkozóan 2020. évben a rendszerünkben 428 elfogadott munkáltatói regisztráció került rögzítésre, a regisztráltak 57%-a - 246 cég - jelezte foglalkoztatási szándékát az általuk benyújtott munkaerőigénnyel.

A közel 900 elfogadott igény alapján munkáltatói részről több, mint 1900 betöltetlen állásajánlat érkezett rendszerünkbe, egyszerű betanított munkától egészen a felsőfokú végzettséget igénylő vezető pozícióig. Az igények többsége adminisztratív, takarító, csomagolói, gondnoki munkakörre érkezett, azonban pénzügyi, valamint informatikai területre is magas számban kerestek munkavállalókat.

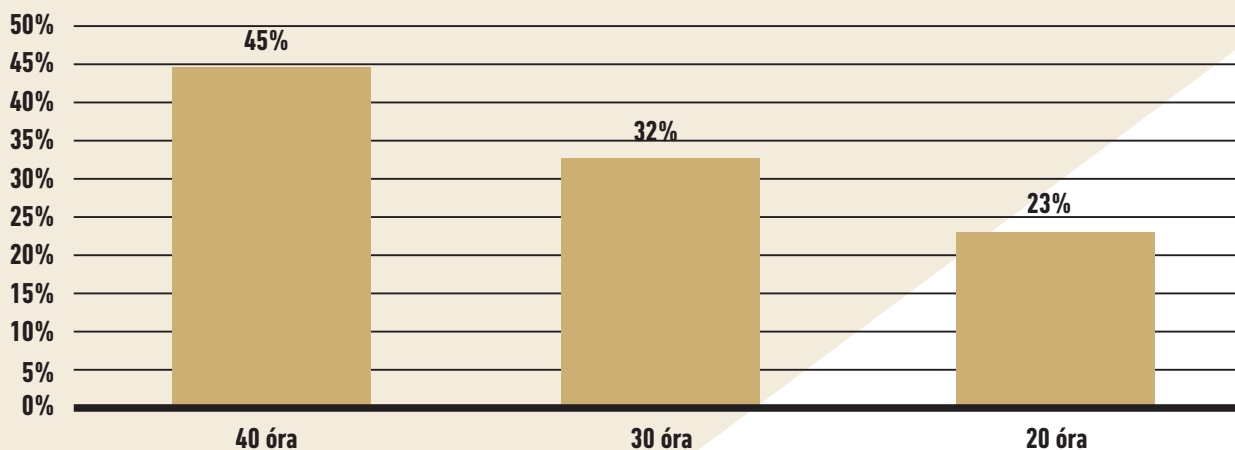
Foglalkoztatók által legkeresettebb munkakörök

18. számú ábra

A munkaidőt vizsgálva elmondható, hogy a munkáltatók a heti 40 illetve a 30 órás foglalkoztatást részesítik előnyben, a beérkezett munkaerőigények 45%-a 40 órás, amíg 32%-a 30 órás foglalkoztatásra érkezett. A 20 órás munkaviszony létesítésére mutatózó igény mindösszesen 23 % volt.

Munkaerőigények megoszlása a munkaidő tekintetében

19. számú ábra

A beadott kérelmek alapján a munkaerőhiány leginkább az alap -és középfokú végzettséggel rendelkezők körében keletkezett, e kettő aránya több, mint 80%. A benyújtott és elfogadott munkaerőigények 46%-a alapfokú, 41%-a középfokú és 13%-a felsőfokú végzettséget igényel.

A jóváhagyott munkaerőigények közel 50 %-a, igazodva a piaci szükségletekhez, határozatlan idejű munkaszerződést kínált az ügyfelek részére, amely magában hordozta a továbbfoglalkoztatás lehetőségét a támogatási időszak letelte után is.

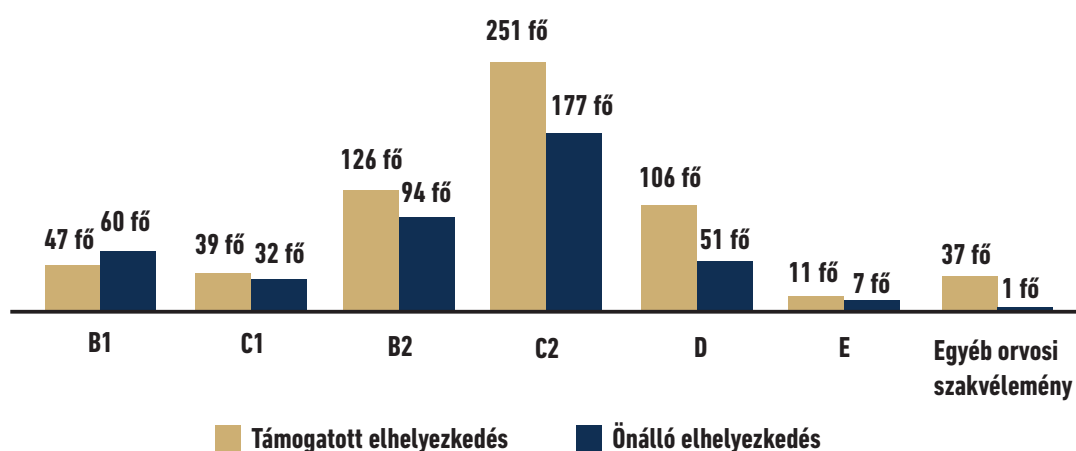
Projektünk reagálva a magas számú munkaerőigényre, a programba bevont megváltozott munkaképességű személyeket különböző szolgáltatások és a képzések által biztosított fejlesztést követően magasabb foglalkoztathatósági szint mellett igyekezett visszavezetni a munkaerőpiacra. Ennek köszönhetően sok, a munkaerőpiacon sikertelenül toborzó munkaadó talált rá – akár hiányszakmának számító munkakörben – megfelelő munkavállalóra a projektben résztvevő megváltozott munkaképességű személyek között.

Mindezek mellett a projekt, valamint a hazai foglalkoztatáspolitikai egyik fontos célja, hogy – a munkáltatók szemléletformálása mellett – a megváltozott munkaképességű személyek képesek legyenek önállóan elhelyezkedni a munkaerő-piacon úgy, hogy a leendő munkáltató dotációt ne vegyen igénybe a foglalkoztatásuk során.

Tapasztalataink szerint a projektben részt vevő ügyfelek mindösszesen 23,5 %-a volt képes munkába állni olyan formában, hogy a munkáltatója nem tartott igényt a munkabér és a szociális hozzájárulási adó teljes összegét megtérítő támogatásra.

Ez alapján tehát megállapítható, hogy az álláskereső ügyfeleink valamivel több, mint egyötöde tudott csupán önállóan elhelyezkedni, és úgy visszatérni a nyílt munkaerő-piacra, hogy a munkáltató cég nem kapott bértámogatást a foglalkoztatására.

Elhelyezkedett ügyfelek aránya a teljes ügyfél létszám tükrében

20. számú ábra

Ahogy a fenti ábrából kiderül mindkét foglalkoztatás esetében kiemelkedően magas volt azon ügyfelek száma, akik a rokkantsági ellátás minősítési kategóriával helyezkedtek el.

Látható, hogy a magasabb egészségkárosodással rendelkező ügyfelek kisebb arányban tudtak önállóan elhelyezkedni. Míg például a C2 kategóriával rendelkező összes résztvevő 36 %-a (251 fő) helyezkedett el támogatással, 25% (177 fő) önállóan, addig a D kategóriában már jóval kisebb ez az arány, csak 18 % valósult meg önerőből. Az egyéb orvosi szakvéleménnyel (pl. FOT, vakok személyi járadéka) rendelkezők közül mindösszesen 1 fő tudott önállóan elhelyezkedni.

Tekintettel arra, hogy a projekt egyik fő célkitűzése az, hogy elősegítse az önálló elhelyezkedést, a munkavállalásában akadályozott hátrányos helyzetű társadalmi csoport nyílt munkaerő-piaci integrációját, ezért szükségesnek tartjuk megvizsgálni az önállóan elhelyezkedett ügyfélcsoport jellemzőit.

Amennyiben ezen ügyfelek demográfiai adatait vizsgáljuk, nem tapasztalhatunk kiugró eltérést az összes programrésztvevőhöz képest. Ez arra világít rá, hogy az önálló elhelyezkedésüket sem a koruk, sem a nemük, sem az iskolai végzettségük nem határozza meg.

Azt sem jelenthetjük ki egyértelműen, hogy azok a megváltozott munkaképességű személyek helyezkedtek el nagyobb arányban, akiknek az összességégi állapotuk magasabb százalékot ér el. Tehát a minősítési kategória sem befolyásolja teljes mértékben azt, hogy egy megváltozott munkaképességű személy el tud-e helyezkedni saját erejéből vagy sem.

Továbbá ez a csekély létszámú csoport is ugyan olyan arányban részesült a projekt munkatársai által biztosított, belső szolgáltatás keretében nyújtott tanácsadásokból, illetve a külső szolgáltatók által megvalósított rehabilitációs szolgáltatásokból, mint valamennyi programrésztvevő, de az elhelyezkedettek száma a felét sem éri el az összes foglalkoztatott ügyfélnek.

Ezen adatok arra engednek következtetni, hogy önmagában az egyén motiváltsága, kitartása még a tanácsadó segítő támogatásával sem elegendő a biztos elhelyezkedéshez, a leginkább pozitív hatást a munkaadók motivációjának növelésére és ezzel a célcsoport alkalmazásának növelésére is a projektünk által biztosított, elsősorban pénzben kifejezhető ösztönző rendszer, a bértámogatás gyakorolt hatást.

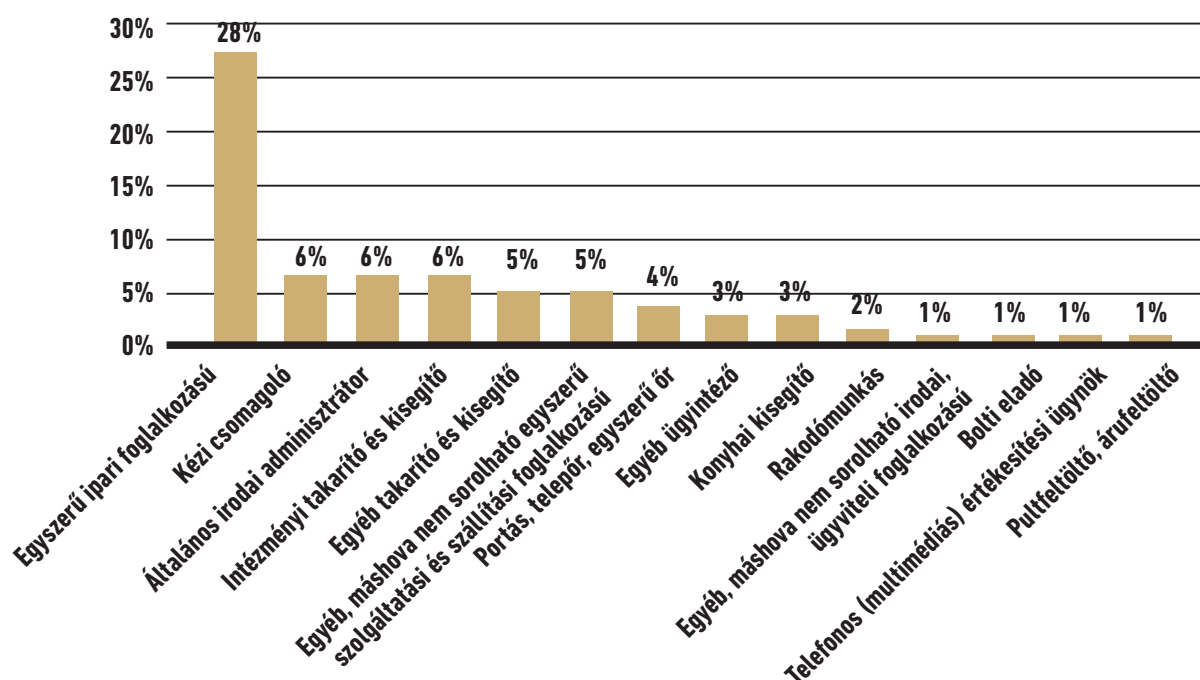
A pénzbeli támogatás mozdítja elő a leghatékonyabban a megváltozott munkaképességű álláskeresők foglalkoztatását, a munkáltatók alkalmazási hajlandóságára egyértelműen ösztönzőleg hat.

Az önállóan elhelyezkedett ügyfelek által betöltött munkaköröket tekintve érdemes megvizsgálni, hogy milyen jellegű munkát végez ez az ügyfélcsoport, az megfelel-e a végzettségüknek, esetleg az alacsony iskolai végzettség okoz-e problémát az elhelyezkedésükben, hiszen a projektünk erre is megoldást kínál, például képzések formájában.

A munkakörök, melyeket ügyfeleink saját erejükből kutattak fel és töltöttek be, legnagyobb részt könnyű fizikai, betanított munkák. Ezen munkakörök betöltéséhez nem szükséges semmilyen szaktudással rendelkezni, ha mégis igényelnek valamilyen végzettséget, akkor általában csak alapkülső végzettség a követelmény.

A leggyakoribb önálló elhelyezkedéssel betöltött munkakörök aránya

21. számú ábra

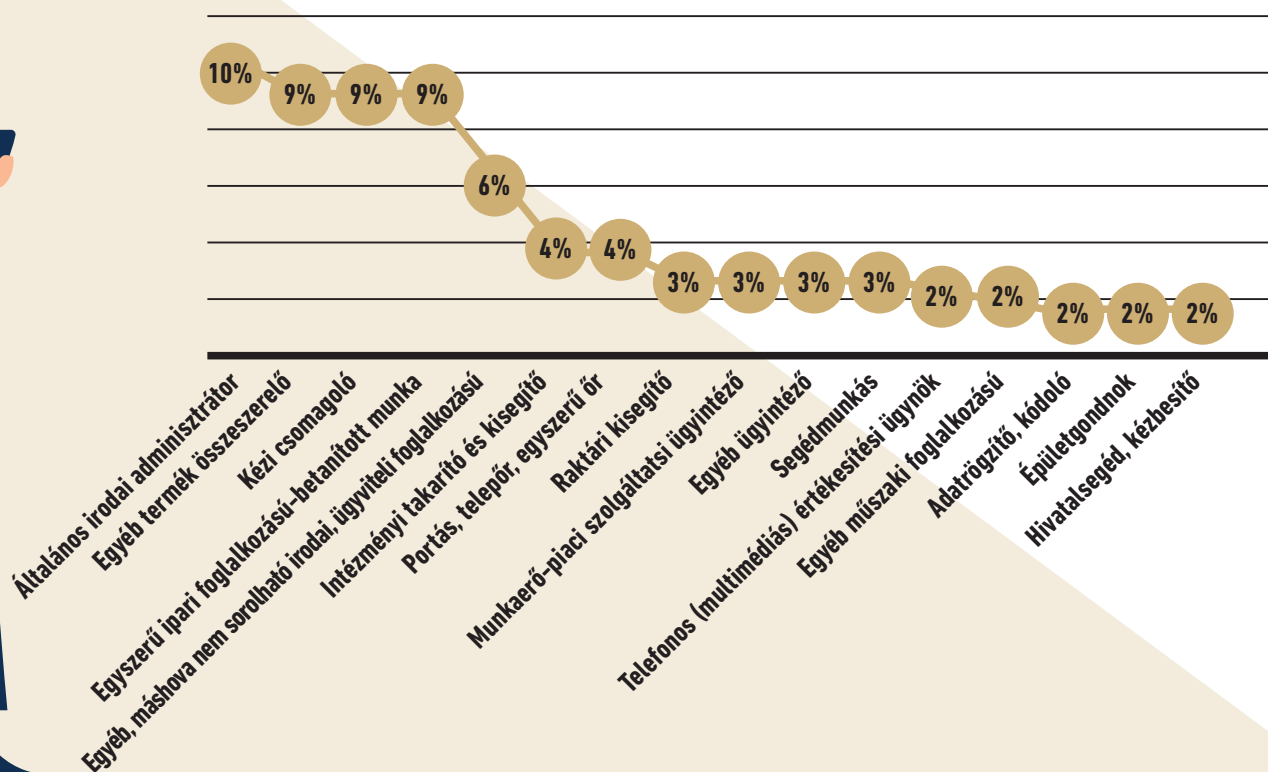
Az elkészített kimutatásaink alapján megállapítható, hogy az önállóan elhelyezkedett ügyfeleink 26 százalékának legmagasabb iskolai végzettsége befejezett tíz osztály vagy ennél alacsonyabb képzettségi fok, 74 százalékuk középfokú végzettséggel, valamilyen szakmával, vagy felsőfokú szakképesítéssel, diplomával rendelkezik.

A végzettségek megoszlásából és a betöltött munkakörökből azt láthatjuk, hogy az ügyfelek egy része jóval alacsonyabb szaktudást vagy végzettséget igénylő munkakörben dolgozik, mint amivel egyébként rendelkezik. Természetesen ez adódhat az egészségkárosodásukból, a munkatársaink tapasztalatai szerint sok esetben inkább az alacsony önértékelés, az új kihívásoktól való félelem vagy a bizonytalanság - elsősorban a munkahely megtartását illetően - áll a háttérben.

Az önálló elhelyezkedések időtartamának vizsgálatakor megfigyelhetjük, hogy az önállóan elhelyezkedett ügyfelek körében átlagosan 157 napig tartott egy munkaviszony. Ez talán nem tűnik kirívóan rövid időtartamnak, de fél évente új állást keresni még egy teljesen egészséges ember számára is megterhelő. Ellenben, ha a projektben lezárult támogatott foglalkoztatási szerződéseket vizsgáljuk, láthatjuk, hogy átlagosan 191 napig voltak foglalkoztatva az ügyfelek, nem számítva bele az esetleges továbbfoglalkoztatásokat.

Az előzőekben foglaltak alapján megállapíthatjuk, hogy a támogatott foglalkoztatás programelem egy olyan hasznos támogatás az elhelyezkedés minden szempontjából, amely nemcsak egy pozitív ösztönző rendszer lehet a célcsoport foglalkoztatáspolitikája körében, hanem egy szemléletformálást is elindíthat a munkáltatói oldalon, ezáltal pedig hosszútávon a célcsoport gazdasági aktivitását mozgathatja elő az olyan közvetítő felületeken keresztül, mint amilyen a jelen projekt. A támogatott foglalkoztatás keretében munkatapasztalatra, munkagyakorlatra tesznek szert, amely foglalkoztathatóságukat és a jövőbeni elhelyezkedési esélyeiket is nagymértékben javítja.

Támogatási szerződések munkakör szerinti megoszlása

22. számú ábra

A bevont ügyfélkör bérköltség támogatási szerződésének aránya azt mutatja, hogy a szolgáltatások sikeresek, ugyanis a résztvevők közel 40%-a helyezkedett el támogatott foglalkoztatás keretében.

A fenti ábra (22. számú ábra) alapján megállapítható, hogy a középfokú végzettséget igénylő irodai, adminisztratív pozíciókra mutatkozik a leginkább kereslet a munkáltatók részéről, ezt követően pedig jellemzően a szakképzettséget nem igénylő egyszerű betanított munkál a legkeresettebbek. Ezen kívül közel azonos arányban helyezkedtek el az ügyfelek telefonos értékesítő, hivatalsegéd, gondnok, raktár- és műszaki foglalkozási területen.

Az összkép természetesen ettől színesebb, hiszen bérköltség-támogatást 105 különböző munkakörre ítélt meg projektünk.

Általános tapasztalat, hogy a bértámogatás a projekt eszköztárának egy olyan erős eleme, amely a munkáltatók körében a célcsoport foglalkoztatását, illetve a végzettségüknek megfelelő alkalmazását nagymértékben motiválja, elősegíti.

Összességében elmondható, hogy a bértámogatás révén nem csak mennyiségi, hanem minőségi szempontból is magasabb az elhelyezkedett ügyfelek száma, hiszen a projekt prioritásai közé a nagyszámú elhelyezkedés mellett a résztvevők egyéni szempontjainak figyelembe vétele is tartozik.

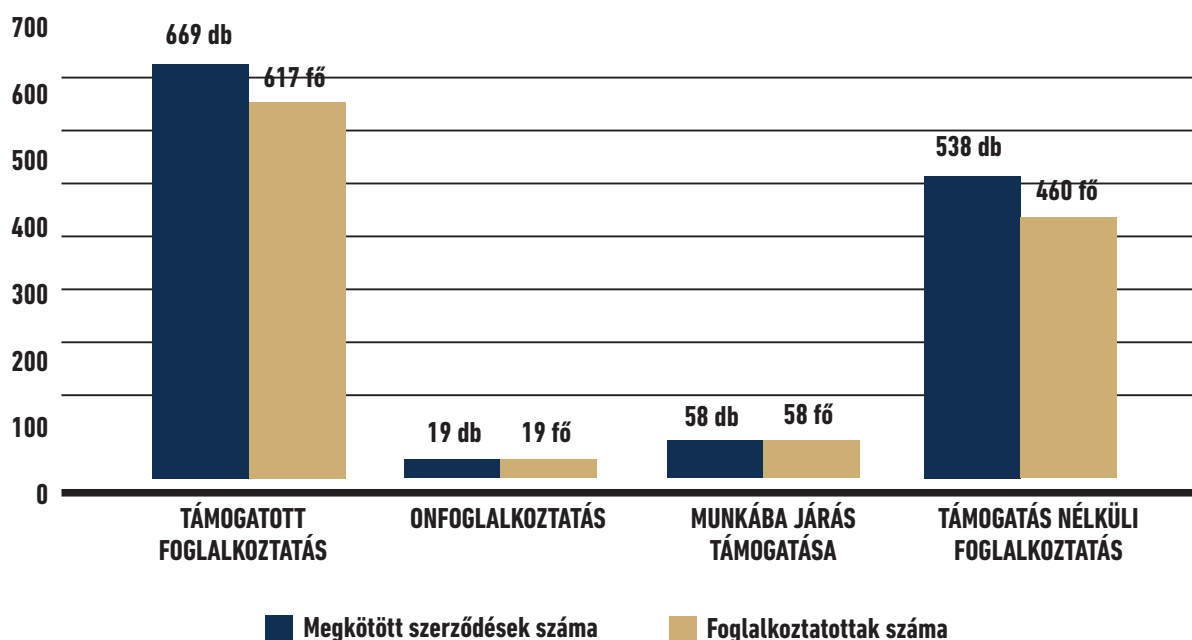
A programba vont ügyfelek esetében 669 szerződés került megkötésre, támogatott foglalkoztatással 617 fő – a teljes ügyfélkör 33 %-ának visszavezetése történt meg a nyílt munkaerő piacra, amelyből 507 programrésztvevő foglalkoztatása haladja meg a legalább 3 hónapja tartó munkaviszonyt, ez 82%-át jelenti a bértámogatással elhelyezett ügyfeleknek.

A teljes ügyfélkört tekintve 538 esetben került dokumentálásra a résztvevő munkaviszonya önállóan elhelyezkedéssel, ez 460 fő elhelyezkedését jelenti, mely az összes ügyfél 25%-a, melyből 365 fő foglalkoztatása haladja meg jelenleg a 3 hónapos időtartamot, amely 79%-a támogatás nélküli elhelyezkedésnek.

A támogatott foglalkoztatás mellett a projekt lehetőséget biztosított az Önfoglalkoztatóvá válás igénybevételére is. Ezt a támogatási formát 19 fő megváltozott munkaképességű ügyfél vette igénybe, amelyek között a fizikai tevékenységeken túl (kőműves, asztalos, győgymasszőr, kézműves, víz,- gáz, - fűtés, - légkondicionáló - szerelő) szellemi tevékenységekre is hoztak létre egyéni vállalkozásokat, mint például programozó, fordító, tolmács, műszaki elemző, adatfeldolgozási szolgáltató.

Mindezek mellett az ügyfelek részére a munkába járás támogatására is benyújthatták igényüket a munkáltatók, amely a tervezettnél jóval kisebb számban történt meg, mindösszesen 58 db szerződés kötése valósult meg a projekt indulása óta, ez csupán 10 %-a a bértámogatási szerződéseknek.

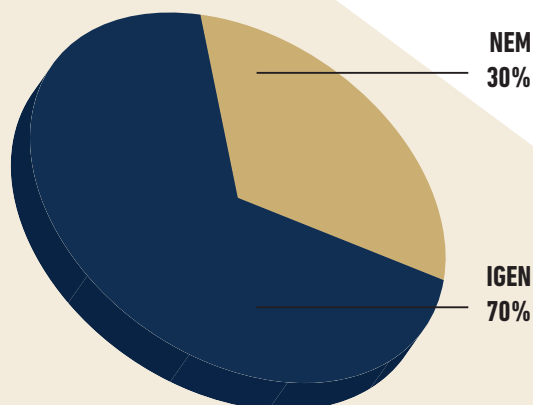
Támogatási szerződések és foglalkoztatottak aránya

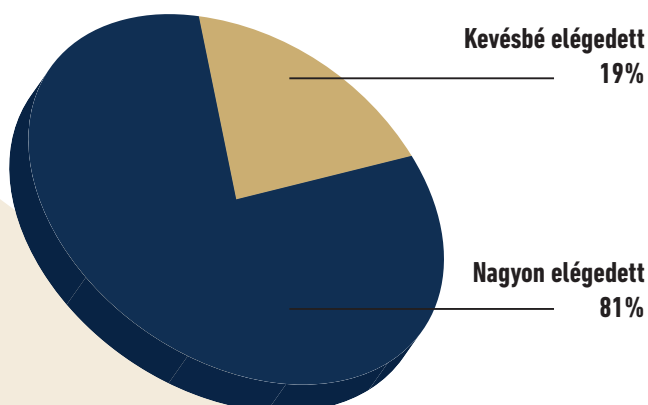
23. számú ábra

A VEKOP 7.1.3-15 projekttel együttműködő, az informatikai rendszerbe regisztrált munkáltatók között felmérést végeztünk a bérköltség támogatással, a foglalkoztatással, az ügyfelekkel kapcsolatos tapasztalataikról, a megkérdezett munkáltatók 70%-a nyilatkozott úgy, hogy a bérköltség támogatást követően is szeretné az ügyfelünket alkalmazni, valamint a foglalkoztatók 81%-a nagyon elégedett volt a projekt által közvetített megváltozott munkaképességű ügyfelek munkavégzésével, a munkahe-lyen való helytállásával kapcsolatban.

Támogatást követően továbbfoglalkoztatt ügyfelek aránya

Támogatással foglalkoztatott ügyfelekkel való elégedettség

24. számú ábra

A projekt a kilépő ügyfelek esetében is végzett után követési vizsgálatot, mely a programrésztvevők együttműködési megállapodás lezárását követő 30. napi munkaerő-piaci helyzetét vizsgálta, dokumentálta.

A Programrésztvevők nyilatkozata, visszajelzése alapján a 30. napot követően összesen 660 fő állt munkavégzésre irányuló jogviszonyban vagy folytatott vállalkozói tevékenységet, ez az összes ügyfélszám 36 %-a, ha viszont a projekt időtartama alatt elhelyezkedett 1087 résztvevő munkaerő-piaci helyzetét vizsgáljuk akkor ezen ügyfelek közül 507 fő azaz 47 % folytatott kereső tevékenységet a projekt elhagyását követő 30. napon.

C. Munkáltatói érzékenyítés támogatása

„Önbizalmat adott nekem az a lehetőség, hogy érdeklődésemnek megfelelő munkát tudtam vállalni, nemcsak anyagilag jelentett stabil hátteret, hanem megadta azt az érzést is, hogy a munkám értékes, számítanak rám.”
- R.V. programrésztvevő

A munkaadók részére biztosított szolgáltatások beszerzésének célja az volt, hogy a projekt minél eredményesebben tudja elérni legfőbb célját, azaz a projekt célcsoportjába tartozó megváltozott munkaképességű személyek tartós munkaerő-piaci integrációja a célcsoportra irányuló munkaerő-kereslet (adott területen működő munkaadók munkaerő-igényeinek összessége) és a munkaerő-kínálat (adott lokális munkaerő-piacon megjelenő, projektbe vont vagy vonható munkavállalásban érdekelt megváltozott munkaképességű emberek) összehangolása és közelítése révén.

Ennek keretében szükség volt a munkaadók munkaerő-keresletének feltárására, a kereslet élénkítésére, a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásában potenciálisan érdekelt munkaadók ösztönzésére, illetve adott esetben a foglalkoztatási szándék orientálására, a megfelelő munkakör kialakítására, a fennálló sztereotípiák tompítása érdekében tájékoztatásra a projekt célcsoportjáról, a megváltozott munkaképességű emberekről, mint munkavállalókról.

A közbeszerzés nyertes ajánlattevőjének feladata volt a munkaadók részére biztosított szolgáltatás során a megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztatni képes munkaadók feltárása és részükre szolgáltatások biztosítása a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások meghatározását tartalmazó

Mmr.¹² 2. mellékletében szereplő hatályos szabályozásnak megfelelően: így a szolgáltatásban részesülő munkáltatónak lehetősége volt Foglalkozási rehabilitációs tanácsadáson, Foglalkozási és rehabilitációs érzékenyítésen, valamint Foglalkozási rehabilitációs állásbörzén részt venniük.

A VEKOP 7.1.3-15 kiemelt projektben a munkaállatatói érzékenyítés két körben valósult meg:

I. közbeszerzés nyertes ajánlattevője: Munkaerőpiacon Maradás Egyesület

Megvalósítás időtartama: 2018.09.28 – 2018.12.15.

Felhasznált keretösszeg: 13.016.600 Ft

Megszólított munkáltatók száma: 531 db

Foglalkozási rehabilitációs tanácsadások száma: 1062 db

Foglalkozási rehabilitációs érzékenyítések száma: 180 db

Állásbörzén megjelent munkáltatók száma: 26 db

II. közbeszerzés nyertes ajánlattevője: Munkaerőpiacon Maradás Egyesület

Megvalósítás időtartama: 2020.01.20 – 2020.05.31.

Felhasznált keretösszeg: 10.731.800 Ft

Megszólított munkáltatók száma: 385 db

Foglalkozási rehabilitációs tanácsadások száma: 770 db

Foglalkozási rehabilitációs érzékenyítések száma: 108 db

Állásbörzén megjelent munkáltatók száma: 0 db

A második körös munkaállatatói érzékenyítés során a megvalósítás sikerességét és eredményességét nagyban befolyásolta a 2020. február végén és március elején, Magyarországon is megjelenő és gyors ütemben terjedő COVID-19 járvány és a 2020. március 11. napján kihirdetésre került, a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11) Korm. rendelet hatása.

A nyertes ajánlattevő 2020. március 18-án értesítette a Főigazgatóságot, hogy a vészhelyzet kihirdetése hatással van a megvalósítás ütemére és eredményeire, mivel a munkáltatók a pandémiás helyzetre gyorsan reagáltak a megbeszélte találkozókát lemondták, valamint új tanácsadási és érzékenyítési időpontot sem lehetett egyeztetni a vírus terjedése és kimenetelének bizonytalanságai miatt.

A szerződés szerinti rehabilitációs állásbörze megtartására sem volt lehetőség a Kormány által elrendelt, 46/2020. (III. 16.) Korm. rendelete az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről 4. § (1) bekezdése alapján. A Kormányrendelet ezen pontja megtiltotta a rendezvények megtartását, így a rehabilitációs állásbörze megszervezése sem volt lehetséges.

A projekt céljainak teljesítéséhez elengedhetetlen volt a munkaadók feltárása, megkeresése, az intenzív munkaadói kapcsolattartás, a munkaadók szemléletének formálása és érzékenyítése, a foglalkoztatás sikeres megvalósításához kapcsolódó megfelelő információk átadása és a célirányos tanácsadás.

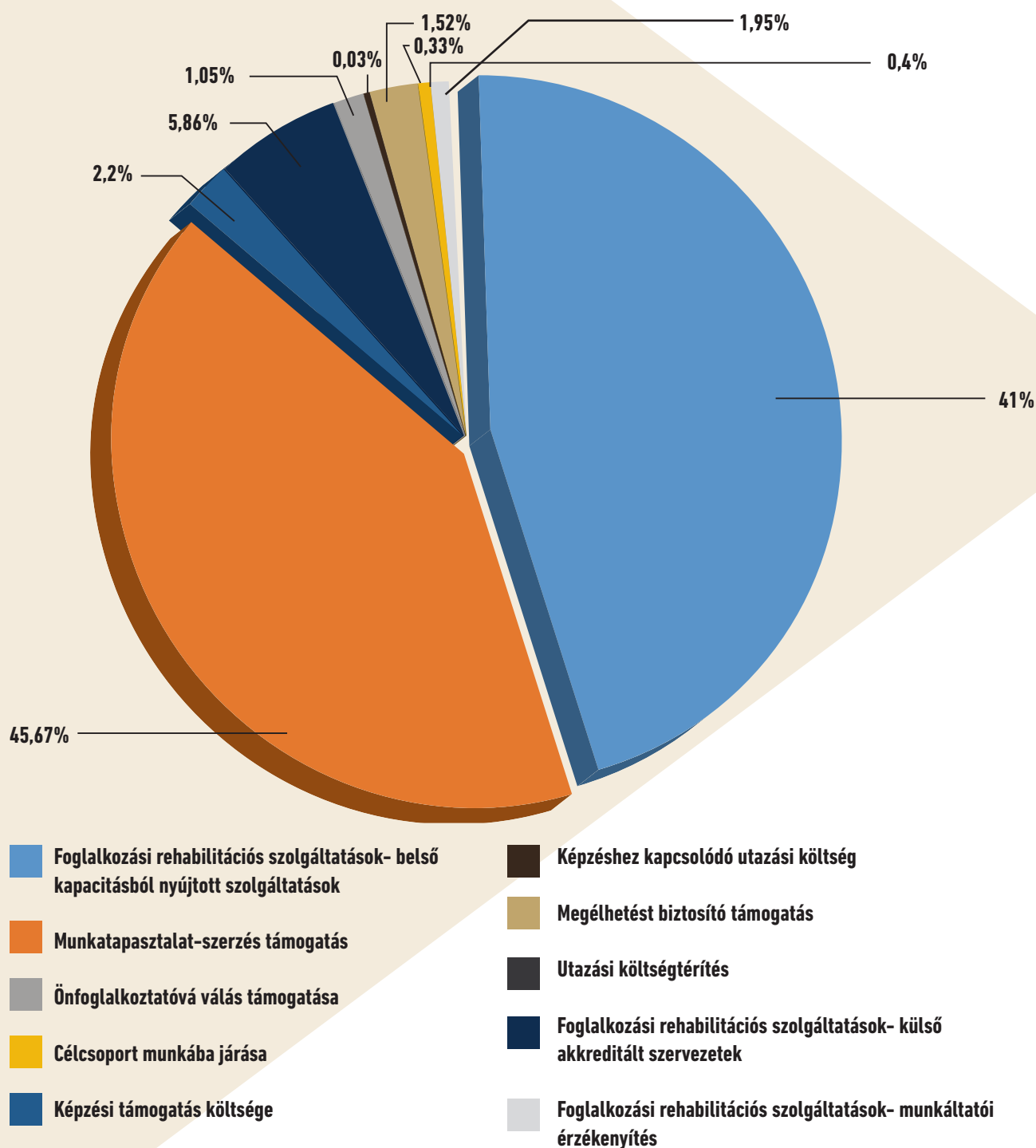
12. 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról

D. A projekt pénzügyi forrásainak felhasználása a támogatások tekintetében

Projektünk a 2014-2020 programozási időszakra rendelt források keretrendszeréből 2 Mrd Forintot használhatott fel, és forrását az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosította.

A projekt időtartama alatt a megváltozott munkaképességű ügyfelek az előbbieken részletezett támogatási formákra felhasznált források megoszlása százalékos arányban a következőképpen alakult:

Célcsoport támogatás költségeinek megoszlása

25. számú ábra

Az ügyfelek részére az alábbi támogatási összegek kerültek kifizetésre a projekt költségvetésének terhére:

Célcsoport támogatásának költségei	Összeg (Ft)
Foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások - belső kapacitásból nyújtott szolgáltatások	499 335 757
Munkatapasztalat-szerzés támogatás	556 221 512
Önfoglalkoztatóvá válás támogatása	12 734 273
Célcsoport munkába járása	4 819 500
Képzési támogatás költsége	26 734 491
Képzéshez kapcsolódó utazási költség	3 992 536
Megélhetést biztosító támogatás	18 484 419
Utazási költségtérítés	348 549
Foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások - külső akkreditált szolgáltató szervezetek által nyújtott szolgáltatások	71 412 100
Foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások - munkáltatói érzékenyítés	23 748 400
Összesen:	1 217 831 537

26. számú ábra

A fenti táblázatból is az látható, hogy a két legnagyobb forrás összeget felhasználó támogatási forma a Foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások és a Munkatapasztalat – szerzés támogatása volt.

VIII. Összefoglaló

A VEKOP-7.1.3-15-2016-00001 "Megváltozott munkaképességű emberek támogatása" elnevezésű kiemelt projekt Közép-magyarországi régióban több, mint négy és fél éven át segítette 1800 megváltozott munkaképességű személy munkaerő-piaci re-integrációját, javította a foglalkoztathatóságot és a társadalmi befogadást, az egyénre szabott szolgáltatások megfelelő szintű variációjával, mentorálással, képzéssel, átképzéssel és támogatott foglalkoztatás biztosításával. A projektben megvalósuló széles spektrumú munkaadói felkészítés és érzékenyítés következtében javult a programrésztvevő ügyfelek munkaerő-piaci helyzete.

A projekt alapfeladatainak sikeres végrehajtását igazolják azok a számok is, melyek alapján elmondható, hogy a tervezett célok megvalósultak és pozitív irányban befolyásolták a Közép-magyarországi régióban élő megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatottságát, hiszen a projekt időszaka alatt közel 834 ügyfél esetében haladta meg az elhelyezkedés időtartama a három hónapos jogviszonyt.

A jelen kiadványban részletesen bemutatott, az operatív végrehajtás során nyújtott specifikus szolgáltatásokkal az elmúlt több, mint 4 és fél év során a projekt a hatósági feladatokat oly módon egészítette ki, amely még effektívebbé tette az ügyfélkör támogatása érdekében meghozott kormányzati döntéseket.

A megvalósítás során a célcsoportnak képzésekkel, finanszírozásokkal, csoportos és egyéni szolgáltatásokkal konkrét, kézzelfogható segítséget nyújtott a program abban, hogy a munkaerő-piaci helyzetükben és ezzel együtt az élethelyzetükben jelentős mértékű javulás mutakozzon.

A projekt időtartama alatt folyamatos monitoring tevékenységet végeztünk, ezzel segítve az előrehaladást a rendelkezésre álló eszközök maximális kihasználásával és a megfelelő kommunikáció lefolytatásával.

A program a felhasználható 2 milliárd forinttal jól gazdálkodott, a forrás 92-93 %-a kifizetésre került, az előírt indikátorokat és mérőföldköveket, az előzetesen meghatározott mértéket várakozáson felül teljesítette.

A sikeres végrehajtás elengedhetetlen feltétele a jó projektszervezet, amely jelen esetben egyrészt jelentette a megvalósító Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságot, másrészt a programban dolgozó munkatársakat, és mindazokat a közreműködő szervezeteket, akik partnerek voltak a külső szolgáltatásnyújtások, képzések, valamint a munkáltatói érzékenyítések során.

Bízunk benne, hogy a közel öt év szakmai munkája hosszú távon is kifejti hatását és a Közép-magyarországi régióban pozitív irányba mozdítja elő a megváltozott munkaképességű személyek megítélését, életminőségét is.

Az elmúlt évek szakmai tapasztalata azt mutatja, hogy – bár a VEKOP-7.1.3-15 projekt segített előmozdítani a programrésztvevők munkaerő-piaci helyzetét – álláspontunk szerint a megváltozott munkaképességű embereknek továbbra is szüksége van a Rehabilitációs Hatóság és a foglalkozási rehabilitációs projektek által nyújtott támogatásra a mindennapokban, ebből kifolyólag továbbra sem „engedhetjük el a kezüket”.

Meglátásaink szerint a továbbiakban is nagy hangsúlyt kell fektetni a nyílt munkaerő-piaci szereplők tájékoztatására, szemléletformálására és érzékenyítésére, amelynek a jövőben kimutatható eredménye lehet a célcsoport minél magasabb arányú foglalkoztatottságára.

KÖSZÖNTŐ	4
I. A projekt – VEKOP-7.1.3 - 15 - gazdasági és társadalmi háttere	5
II. A megváltozott munkaképességű személyek helyzete és ellátási rendszere Magyarországon	7
A. A megváltozott munkaképességű személyek ellátórendszere	8
III. A VEKOP-7.1.3 - 15 projekt előzménye	9
IV. A VEKOP-7.1.3 - 15 projekt céljai és tevékenységei	10
V. A VEKOP-7.1.3 - 15 projekt illeszkedése a 2016-2020 közötti munkaerő-piaci helyzet alakulásához	12
VI. A VEKOP-7.1.3 – 15 Projekttel szembeni elvárások	14
VII. A projekt megvalósítása	16
A. Informatikai támogató rendszer (IKRT)	16
B. Szakmai megvalósítás folyamata a projektben	16
1. Illetékesség	16
2. A projekt célcsoportja	16
3. Projekt mérföldkövei	17
4. A célcsoport bemutatása	17
5. Foglalkozási rehabilitációs, komplex munkaerő-piaci szolgáltatások	22
6. Képzési támogatás	28
7. Támogatott foglalkoztatás és önfoglalkoztatóvá válást segítő támogatás	33
C. Munkáltatói érzékenyítés támogatása	40
D. A projekt pénzügyi forrásainak felhasználása a támogatások tekintetében	42
VIII. Összefoglaló	44

Impresszum:
Felelős kiadó: Nemzeti Szociálpolitikai Intézet
Készült Magyarország kormánya megbízásából az Európai Unió támogatásával

